

ek

SZÁLLODA

ca 2.
-3-96.

székelt árú szobák!

zítő-rendszer

beszítésben!

szal néhány felede-

világhírű budapesti

gári árak!

ik szakaszai, amelyek

zetetlenségét és a tá-

atják. A francia kor-

t a keleti egyezmény

rint visszatér a kato-

eréhez.

tézkedések Stresában

ador.) A konferenciára

sz kormány messze-

ett. A vasutvonalakat

elység és a vidék fő-

ak.

a francia delegáció

kezik. Musolini ma

oros vizirepülőgépen

ba. Maga a miniszter

pet, amely gyönyörű

Maggiore-tóra.

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Magyarországra

Szerkesztőség
és kiadó-
társaság

Dr. Rámáseter Róbert

BUDAPEST

Diszkrét 2., I. em.

10. T. a.
Havonta
évre 600,
félre: Ha
félre 12,
detések díjs
KELET az
dóság egyetl
Cikkeink után
rás megjelölés
engedjük meg.

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmentlen leveleket nem fogadunk el.

Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámor Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hátszegi Ernő, Strada Matei Milo 5.

Szombat, 1935. április 13.

5695. EV. NISZAN 10. XVIII. EVF. 86. SZÁM.

Hitlert meghívták Stresába?

Stresa után Londonba a Szovjetet, Lengyelországot és Németországot is meghívják?

Minden ellenkező híresztelés ellenére ma véget ér a stresai értekezlet. Macdonald szerint Anglia szolidáris a hatalmakkal a biztonság megszervezésében. Aidoigozzák a francia panasziratot, mert túléles a hangja. Stresában megerősödik a hatalmak közös frontja. Az orosz-francia szerződés után olasz-francia regionális szerződés következik.

Anglia és Olaszország is hozzájárulnak Németország erkölcsi megbélyegzéséhez

Stresa, április 12. A stresai értekezlet mérlegét még nem lehet felállítani. Mitűn hivatalos jelentés még nem adtak ki az értekezlet tárgyalásairól, egyelőre csak a különböző sajtókommentárok s a még különbözőbb verziókra vagyunk utalva, amelyekből tiszta képet nem alkothatunk magunknak.

Annyit azonban máris meg lehet állapítani, hogy bár a francia és az angol álláspont között lényeges közeledés jött létre: a két álláspont teljes kiegyenlítéséről még nem lehet beszélni.

A francia panaszirat eredeti szövege, amelyet a Népszövetség rendkívüli ülészaka elé fognak terjeszteni, tónusában és konklúzióiban rendkívül éles lehetett, mert a jelentések szerint a stresai értekezlet kimondotta az eredeti szöveg leenyhítésének szükségességét, ami ténylegesen meg is fog történni.

Ami az angol álláspontot illeti: Macdonald stresai beszéde bizonyos közeledést mutat a francia állásponthoz, amennyiben helyesli a regionális szerződéseket, a biztonság kollektív megszervezését, azonban még mindig nyitott ajtót hagy Németországnak, amelyet ismételtel visszainvítál a Népszövetségbe.

A stresai értekezletről szóló jelentések egyik legérdekesebb verziója szerint a stresai értekezlet és a Népszövetség rendkívüli ülészakának lezajlása után Londonba újabb újabb értekezletet fognak összehívni, amelyen a szovjet, Németország és Lengyelország delegátusai is részt fognak venni. Sőt tegnap még az a hír is felme-

rült, hogy Hitlert már a stresai értekezletre is meghívják, amit azonban Laval érelyesen megcáfolt.

Mialatt azonban a Stresáról beszámoló jelentések a kiegyenlítő politika erőfeszítéseiről számolnak be, más hírek azt bizonyítják, hogy a francia diplomácia, függetlenül a stresai határozatoktól, folytatja akcióját és egyre-másra szervezi meg a Németországot elszigetelésére irányuló szövetségeket.

A francia-orosz szövetség után tegnap arról számoltak be a jelentések, hogy a francia-orosz szerződés mintájára csehszlovák-orosz szerződés fog létrejönni.

A mai jelentések már egy olasz-francia szerződés megkötéséről tudnak, ami éles ellentétben áll Angliának ama törekvésével, hogy Németországot kivonja a szövetségi rendszer gyűrűjéből.

A stresai értekezlet, a jelentések szerint ma, szombaton feltétlenül végetér. A világ közfigyelmébe éppen ezért most már Genf felé irányul, ahol hétfőn megnyílik az a rendkívüli ülészak, melynek a Németország ellen irányuló francia panaszirat fellett kell döntenie. Véleményünk szerint a genfi határozatok sokkal döntőbb jellegűek lesznek, mint a stresai értekezlet határozatai, mert eme határozat meghozatalában nemcsak Olaszország, Franciaország és Anglia vesznek részt, hanem a Népszövetség egész plénuma, amelyben a kisantant, Szovjetországot, a Balti-államok képviselői viszik a hangadó szót.

A stresai értekezletről szóló részletes tudósításunk a következőkről számol be:

Párizsban híre terjedt annak, hogy a francia-orosz szerződés is előkészítés alatt áll.

Az Oeuvre szerint a német fegyverkezés ügyében készített francia emlékiratot át fogják dolgozni, mert hangját Stresában túlélesnek találták.

A Matin szerint Lavalnak az a felfogása, hogy ki kellene mondani, hogy a nemzetközi szerződéseket megszegő államok egyenlő elbírálás alá esnek a támadó állammal.

A Paris Soir stresai jelentés alapján cáfolja azt a hírt, hogy a francia kormány azt az igényt támasztotta volna Stresában, hogy büntető intézkedéseket kell foganatosítani Németország ellen, ha újabb ténykedéssel megszegi a versaillesi békeszerződést.

A lapok annak a reménynek adnak kifejezést, hogy Stresában olyan nyilatkozatot fognak megszövegezni, amely merősíti a hatalmak közös frontját.

Az angolok nem adják fel a reményt...

Londoni jelentés szerint az angol kormány nem tett még határozott kijelentést a német fegyverkezéssel szemben elfoglalt álláspontjáról. Anglia szolidáris Franciaországgal és Olaszországgal, de új kötelezettségeket nem akar vállalni a kontinensen.

Az angol miniszterek osztják a Németország magatartása által okozott nyugtalanságot, de nem adják fel a reményt, hogy Németország esetleg megegyezésre fog jutni valamelyik szomszédjával. Az angol kormány azt hiszi, hogy Németország még nem mondta ki az utolsó szót ebben a kérdésben. Ha Németország nem lesz hajlandó változtatni magatartásán,

akkor Anglia rokonszenvvel fogja kísérni a birodalom szomszédainak azt a törekvését, hogy megszervezzék biztonságukat.

Erre a legalkalmasabb módszer a regionális biztonsági paktumok rendszere Kelet- és Közép-Európában. Anglia rokonszenvvel nézi Németország egyenjósításí követelését is, de nem járul hozzá Hitlernek ama követeléséhez, hogy Németországnak adjanak gyarmatokat, amiket másoktól vegyennek el.

Londoni köröknek a stresai konferenciáról nyilvánított véleménye szerint az első nap impressziója kielégítő, semmiféle ellentét nem mutatkozott az államférfiak között. Nehézségek azonban nincsenek kizárva a továbbiakban. Lehetséges, hogy a konferencia tartamát 1-2 nappal meg is hosszabbítják.

Angol diplomáciai körökből származó értesülések alapján a lapok rámutatnak arra, hogy a francia-orosz szerződés két ellenséges táborra fogja osztani az európai kontinenst, ami nem kívánatos, mert még jobban kielezi a fegyverkezési versenyt s végeredményben előbb vagy utóbb a legutóbbi háborúnak nagyobbarányú háborúhoz fog vezetni.

A Daily Herald szerint arra kell törekedni, hogy a Népszövetség tekintélye megerősítessék s ezzel a támadó fél ellenében hatályosabban léphessen fel.

A stresai tanácskozások

Stresa, április 12. (Rador). A tegnap délutáni tanácskozás 5 órakor kezdődött és fél 8-ig tartott. Napirenden a német fegyverkezés ügye szerepelt, kapcsolatban a franciák népszövetségi memorandumával. Laval nyújtott felvilágosítást a francia álláspont-ról. Valószínű, hogy Anglia és Olaszország hozzájárulnak ahhoz az elintézéshez, hogy erkölcsileg megbélyegezzék Németországot. Ezután Laval ismertette a francia-orosz tárgyalásokat, majd Macdonald fejtette ki Anglia álláspontját,

amely teljes mértékben szolidáris és minden erejével közre akar működni a biztonság kollektív megszervezésében.

Ehhez a nagyhatalmak közötti fegyverkezés közötti pontos arány megállapítása és hatályos ellenőrzése szükséges. Hozzátette, hogy Németország feltétlen visszaterése a Népszövetségbe aligha lehetséges. A konferencia utóbbi megtárgyalja a február 3-i angol-francia deklarációt minden egyes pontját.

Stresai jelentés szerint a tegnap esti órákban az újságírók azt az értesülést szerezték, hogy az értekezlet tartamát meghosszabbították s meghívják Stresába a szovjet, Német- és Lengyelország reprezentánsait is.

De Chambrun gróf római francia nagy-

követ felhatalmazást kapott ennek a híreknek a megcáfolására.

A konferencia szombaton délelőtt be fogja fejezni munkáját. Nincs szó arról, hogy a tanácskozás eredetileg tervbe vett kereteit bővítsék. A genfi tanácsülés hétfőn akadálytalanul megkezdhető lesz.

Angol és francia magánforrásból származó hírek szerint Laval a tegnapi értekezlet késő délutáni ülésén ismertette azt az emlékiratot, amelyet a német fegyverkezés ügyében pótlólag a népszövetségi tanács elé kíván terjeszteni. A memorandum terjedelmes és részletekbe menően szerkesztett irat. Végkövetkeztetésként felhívja a tanács figyelmét a német fegyverkezés békét veszélyeztető voltára.

A pénteki nap

Róma, április 12. Stresában ma délelőtt féltíz órakor folytatták a kormányférfiai értekezletet. Elsőnek az angol kormányférfiak érkeztek az Isola Bellára, majd a franciák. Mussolini a tanácskozásteremben várta vendégeit s nyomban megkezdődött a konferencia, amelyen megvitatásra kerültek az Olaszországot közelebbről érintő kérdések, köztül Ausztria függetlenségének biztosítása s a kisállamok fegyverkezési egyenjósága.

Külpolitikai figyelő

Stresa az európai politika központja, Stresa a kicsi pont. Stresában, de nem, Stresa mellett, Isola Bellán, a Maggiore-tó sző legszebb szigetén, történelmi hírességű kastélyban tanácskoznak az olasz-francia-angol miniszterelnökök és külügyminiszterek. Ugyanabban a kastélyban, amelyben Napoleon a marengói csata tervét szőtte. A napoleoni háborúk árnyéka nehezedik arra a konferenciára, amelytől a béke megmentését, a fenyegetett béke megerősítését várják.

Egész Európa Stresa felé fordul, ahol a külcsőségek nagy arányai, az olasz fogadni tudás minden raffiniériája a konferencia fontosságát hangsúlyozzák ki. És Mussolini maga is jelen van és elnököl. Most először ilyen természetű megbeszélésen.

De mégis milyen kicsi pont Stresa! Nem azok irányítják Európa sorsát, akik Stresában vannak most. Nem európaiak irányítják Európa politikáját. Sokat változott az angol politika február 3-a óta, a francia politika szellemében tartott londoni egységesség megkötése óta. Ennek a változásnak belpolitikai okai is voltak, a közelgő választások természetesen. De a döntő sulyt az az alig kommentált kis hír képezte, amely arról tájékoztatott, hogy Kanada nem venne részt egy Anglia által vezetett háborúban. Az angol világbirodalom egyik tagállama azzal fenyegetett, hogy még lazábbak lesznek a kötelékek az angol impérium részei között, ha az anyaország túlhatározottan áll Franciaország mellé. És Dél-Afrika és a többi tagállam biztosan követte volna Kanada példáját. Főleg ezért volt kénytelen Simon elfordulni a francia irányzattól, ha nem is teljesen. Ezért került előtérbe a mérsékelt németbarát Macdonald és ezért hallgat Baldwin. Annrya vagyunk, hogy az angol delegáció mikor Párizsban kiszállt, nem lépett érintkezésbe a francia diplomáciai körökkel. A francia irányzat Stresa, minden eltörpült, mert az angol világbirodalom szőtt bele a tárgyalásokba. Az angol birodalom, az összes földrészek tehát. Nem csoda, hogy kicsi pont lett Stresa politikus fekvésével, történelmi légkörével, európai gondjaival.

A francia irányzattól elfordultak az angolok, de nem Franciaországtól. Ezt még Macdonald is érezteti Berlinnel. Mindenki felismerte a német veszélyt Angliában. Csak lekötöni nem akarják magukat véglegesen a franciák mellett. De az angol fegyverkezés a németek felé figyelmeztetés. És igen intenzív légi fegyverkezés folyik ma Angliában.

Ezek a tényezők határozzák meg az angol álláspontot Stresában. Mert hát az angolok jól előkészített felfogást védnek, akármennyit is beszélnek arról, hogy informatív természetű az egész megbeszélés. A három delegáció közül az angol a legszámosabb. Igen sokan vannak ahhoz, hogy csak információkat gyűjtsenek. Sokkal inkább valószínű, hogy konkrét tervek vannak, amelyeket el akarnak fogadtatni és amelyek a német veszély és az angol világbirodalom kohéziós érdekei által diktált keretek között mozognak.

A franciák és olaszok közös álláspontja sokkal több energiára mutat. Mert a francia-olasz álláspontot csak a német veszély determinálja. Az olaszok pedig még a franciáknál is hevesebben beszélnek arról, hogy Hitlerrel szemben az egyeztetési politikának semmi értéke nincs. Ez is megtörténhetett: Mussolini franciább a franciáknál. Természetesen azért, mert Hitler Ausztrián keresztül közvetlenebbül fenyegeti Olaszországot, mint a franciákat. De mégis megletszik most, hogy milyen mestermű volt a római egyezmény. A francia-olasz egyeztetés oly teljes, hogy már neve is van, nyugati frontnak hívják. Laval és Mussolini úgy gondolják, hogy esetleg Anglia nélkül is tovább építik ezt a frontot a kisantant, Oroszország és a Balkán-szövetség bevonásával. Az első lépés már meg is történt. Laval még Párizsban megbeszélte az orosz követtel azt a szerződést, amelyet Moszkvában alá fog írni.

Testvérharc van tehát Stresában. De ha Anglia és a nyugati front külön utakon is járnak, meg fogják találni azt a felsőbb egységet, amelyre támaszkodva egységesen szállhatnak szembe Hitler esetleges békét fenyegető akcióival.

• Danzig; nagy nemzet szocialista vereség. Új választások kiírását kényszerítették ki a

EGSZÖNTETI A MAROMA

CSÜZ ÉS ISCHIAS

LEI 40-60-140

ARBAN KAPHATÓ

és Lapkiadó B. T.

Baron L. Pop 18.

9-77.

TRAT

Gondolja meg, hogy ruhaszövet vásárlásnál, sok pénzt takarít meg, ha szükségletét

GROMEN & HERBERT S. A.

TELEFON: 969.

TELEFON: 959.

posztó és divatruhágyarak, Sibiu, főközlét: Cluj Reg. Ferdinand 13. sz. szerzi be. A cég gyártmányai ma már előnyösen közismertek, mert minőségben, divatszínekben egyenlők az angol szövetekkel. Ennek dacára árai a legolcsóbbak!

EGY KISÉRLET MEGGYŐZI ÖNT FENTIEK VALÓDISÁGÁRÓL

danzigi nemzeti szocialisták és vereséget szenvedtek a választásokon. Többségük volt, de kétharmad többség kellett nekik — a mandátumok felét nyerték csak el. A mi sajátunk ugyiszólván hangtalanul ment el e nagy fontosságú esemény mellett. Pedig a saarvidéki szavazás után ez volt a nemzeti szocializmus első erőpróbája.

Kolosszális méreteket öltött a nemzeti szocialista propaganda Danzigban. Két német miniszter, Hitler legközelebbi munkatársai, Göring és Góbbels is résztvettek a választási harcokban. A német propagandának sikerült olyan légkört teremtenie, hogy a danzigiai a nemzeti szocialista Messias, Hitler, megjeleneését is várták. Miért is ne, mikor az egyik választási plakáton ezt olvashatták: Zurück zum Reich.

Mégis vereséget szenvedtek. A saarvidéki szavazás előtt csak békéről beszélt Hitler. Más okok mellett ez is hozzájárult győzelméhez. Most bevezette az általános védkötelezettséget és háborus hangulatot teremtett. A danzigiak ellene szavaztak, a háboru ellen szavaztak. De a katolikus centrum is szabaddabban szavazhatott Hitler ellen Danzigban, mint a Saarvidéken. A Saarvidéken Németország ellen is szavazott volna, ha nem védte Hitler, Danzigban szavazhatott csak Hitler ellen. Mos már még biztosabbak lehetünk abban, hogy nagyon sok német szavaz Hitler ellen, ha azt nemzeti érzelmeinek megsértése nélkül teheti.

A holland forint, az aranyblokk és a politika. Azonnal nincs hatása a politikára annak, ha valamely állam letér az aranyalapról. Belgium külpolitikája nem változott a pénzügyi politikai változásával. De az aranyblokk lassu szétesésének lehetnek közvetett következményei. A letérés az aranyalapról kísérletezést jelent bizonytalanságot, még több bizonytalanságot a különben sem szilárd alapokon nyugvó Európában. A biztonságérzetünk mind gyengébb lesz, az aranyblokk lassan morzsolódik. Belgium kilépett és most talán Hollandián a sor. Mindenesetre újra megindult a holland forint-ellenes kampány, amelynek élén a kaucsuk-, petróleum, teatrosztók állnak. Deterding nemrég ki is jelentette Amsterdamban, hogy többet ér a kereskedelem arany nélkül, mint az arany kereskedelem nélkül. A holland exportöröknek gyenge forint kell. És a forint lassan esik. (R. J.)

של פסח
Cukor, ecetszesz
és mindennemű fűszerárú a legolcsóbb napiarban kapható
BERNAT
fűszerüzletben
Cluj, Piata Mihai Viteazul 32.
Telefon: 397.

פערלאנגען זיא נור דען
עכט
כשר של פסח
קאכ אונד שפייזע שטאקא
לאדען (דיא איינציגע יודישע)
טשאקאלאדען
פאבריק
REITER
SATU-MARE

Erdélyi kisváros anno 1935

Diciosanmartin, ahol már sirni sem tudnak az emberek...

Tiltakozás az adóbrutalitások ellen. Megnyerte a város a perét a földgáztársasággal szemben. Megveszik-e a Nitrogén-gyárat?

Diciosanmartin, április 12. (Az Uj Kelet munkatársától.) A cím, amely a cikk főcíme, mindenesetre sokat sejtető. Diciosanmartin, ahol már sirni sem tudnak az emberek, — irtuk bevezetőül és azok, akik ebben az erdélyi kisvárosban laknak, de azok is, akiknek csak rövid pár órára jut osztályrészül ebben a városban kikötni, oszthatják e sorok írójának nézetét, hogy ebben a városban már sirni sem tudnak az emberek.

Ez annyit tesz, hogy annyit panaszkodtak és sirtak illetékeseknek és illetékelemeknek, hogy már kifogyott minden könnyük és érvük.

Es most súlyos letargiába süllyedve várják, hogy mi következik még. Hát mi következhetik? A vármegyházát és még egy csomó fontos intézményt, amelyhez ennek a városnak multja, jelene és jövője van köve, már elvitték. Most még csak a Nemzeti Bank, hadkiegészítő és a pénzügyigazgatóság van itt. De már nem sokáig, arról van szó, hogy rövidesen azokat is elviszik.

Es kérdjük még egyszer jogos aggodalommal, mi következhetik? Hiszen az adóbehajtásnak az a módja, ami itt történik és amely az erdélyi adó-átrochtások és brutalitások gazdag és eseményteljes galériájában is kitűnik, még azt a keveset is letarolja, mi még megmaradt, illetőleg megmaradhatott volna.

Ebben a városban, bizonyos sajnálatraméltó akasztófahumorról „mozgóbutorraktárnak” nevezték el azt a szerkezet, amelyet az adóágensek hajtanak. A szerkezet, illetőleg a „butorraktár”, amelyet két ló húz, megáll a „renitens” és nem fizető adóalanyok házái előtt, az adóágensek bemennek, gyorsan felsomargolnak egy-két butordarabot, egy éjjeliszekrényt, egy asztalt, vagy valami mást, ami a kezük ügyébe esik és aztán kényelmes, lassu trapphan elhajtának a következő adóalany házához, ahol ugyanez a film játszódik le.

A szerkeztől este mindent leraknak és másnap este ismét tele van a szerkezet. A diciosanmartini polgárok adóvégrehajtókkal felkötnek le és kelnek fel... Es eközben bizony elegejtik a mindennapi imádságot is.

Quo usque tandem — kérdezzük aggodalommal, azzal a bizottsággal együtt, amely a napokban küldöttségben kérte az illetékektől a kíméletlen adóhajsza mérséklését. Mondanunk, illetőleg írunk sem kell, hogy biztató ígéretet kaptak.

Nyert per, azért a város mégsem tud egyenesbe jönni

Evek óta nem volt ennek a kisvárosnak olyan szennázója, mint néhány nappal ezelőtt. Közel tíz év óta húzódo perben győzelmet aratott Diciosanmartin városa azzal a Földgáztársasággal szemben, amelynek kíméletlen és semmitől vissza nem riadó üzleti politikája általánosan ismert ennek az országrésznek az olvasói előtt.

A majdnem két milliós per befejezése tulajdonképpen csak formai jelentőséggel bír, mert a Földgáztársaság által lefoglalt városi jövedelmeket, a diciosanmartini járásbíróság már régen feloldotta és így a városnak semmi szenvedni valója nem volt a Földgáztársaság részéről.

Igy is azonban jelentős megkönnyebbülést jelent a városi költségvetésnek a per megnyerése annál is inkább, mert a két millió kifizetése Damokles-kardként lógott a város feje fölött. Ezzel azonban korántsem jött egyensúlyba a város költségvetése. A városi tanács egyik kiemelkedő kisebbségi tagja, dr Pálffy Ferenc, állapította meg éppen a nyilvánosság előtt is, hogy a diciosanmartini városi költségvetés irreális, mert a bevételeket túl magas összegekre irányozták elő. Így történt meg, hogy a költségvetési év első háromnegyed részében az előirányzott bevételeknek csak mintegy tíz százaléka jött be.

Ilyen szomorú anyagi helyzetben természetesen a város interimár-vezetősége (oh mikor szabadulunk meg már ezektől az intézményektől?) tüzzel-vassal hajítja be a városi illetékeket, éppen akkor, amikor az állami adóterhek amugy is elviselhetetlenekké váltak. Mindezt pedig azért, mert éveken keresztül elhanyagolták a városi illetékek behajtását.

A diciosanmartini polgár pedig, két malomkő, a városi taxa és az állami adó között öröklök.

Mire kikerül a taposómalomból, elveszti „adózó”-jellegét. Ezzel azonban ki törődik manapság nálunk?!

A Nitrogén-gyár eladása. Mint ismeretes, az ország egyik legjelentősebb ipari üzeme a Nitrogén Műtrágyagyár és Vegyipari R. T., amely Diciosanmartin gazdasági életében pótolhatatlan szerepet tölt be.

A gyár, amely a budapesti Magyar Általános Hitelbank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdekszférájába tartozik, karbidot, folyékony ammoniákat, klor-kalciumot, szódát és a löszgyártáshoz szükséges különböző más elemeket gyárt. Pár héttel ezelőtt nagy meglepetést kel-

tett egész Erdélyben az a hír, amely a gyár részvénymajoritásának eladásáról, illetőleg az arra vonatkozó tárgyalásokról tudott.

Az is ismertté vált, hogy a gyár részvénymajoritásának megvételére irányuló tárgyalásokat I. Gigurtu mérnök, a „Mica” aranybányák vezérigazgatója és Práger Emil folytatták.

A hír érthető megdöbbenést keltett a gyár munkásai és tisztviselői között is, akik egy változott rezsim esetére egzisztenciájukat látják veszélyeztetve.

Eppen ezért kerestük fel Maniu igazgatót, a „Nitrogen-gyár” egyik vezetőjét, hogy őt a gyár eladására, illetőleg megvételére vonatkozó tárgyalások felől megkérdezzük.

Maniu igazgató kérdéseinkre a következőket mondotta:

Tény az, hogy tárgyalások folynak a gyár megvételére, ezek azonban részint Bucurestiben, részint Budapestben történnek.

Tudomásunk szerint a tárgyalások már előrehaladott stádiumba jutottak, de mivel a Banca Nationalától elnyerendő devizaengedélyek körül nehézségek toronyosultak a tranzakció elé, a tárgyaló társaság kénytelen volt elhalasztani végleges döntését a gyár megvételét illetően és június 1-ig opciót kért a tranzakcióra.

Ez a végleges dátum tehát, amikor döntés történik a gyár életében. Mivel a tranzakció még nincsen befejezve, így az eladási, illetőleg a vételi összegről sem lehet konkrét formában nyilatkozni.

Ami pedig a gyár többszáz munkásának és mintegy negyven tisztviselőjének sorsát illeti, azt íszem, hogy nem történik változás egy esetleges új rezsim alatt sem a személyzetben, annál inkább sem, mert annak nagy része, régi kipróbált szakember.

Eddig a nyilatkozat... Benczel Béla.

Select Muzgó
GARY COOPER és MARION DAVIES kiváló művészpár legújabb filmje:
A TITOKZATOS 13-AS
Izgalmas kémfilm az amerikai háboruk idejéből.
Következő műsor:
Az élő halott
rendkívül film, melynek főszereplője: WALTER CONOLLY jobb, mint JAN-NINGS, megrendítőbb, mint HARRY BAUR.

Különös közjáték

Werner Krauss előadás közben jókedvében beállított a bécsi Akademietheater színpadára, ahol nem is volt dolga

Bécs, április 12. Fantasztikus esemény színhelye volt a Burgszínház kamaraszínháza, az Akademie-theater.

„Das lebenslängliche Kind” című osztrák vígjátékot játszottak telt nézőtér előtt és röviddel az előadás megkezdése után a színpadi bejáratán megjelent Werner Krauss, a világhírű német színész, aki nem az Akademie-theaterben, hanem a Burgszínházban szokott felépni és akinek nem volt semmi dolga az Akademie-theaterben. Werner Krauss egyenesen az öltözők felé tartott és a színház alkalmazottai előtt, akik őt nagy meglepetéssel üdvözölték, kijelentette, hogy fel akar lépni. Az ügyelő és a világitó tréfának vette a dolgot. Közölték a művészsel, hogy nem léphet fel, miután a darabban nincs is szerepe. Werner Krauss azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a színpadon megjelenjen, az ügyelőt és a világitót egyszerűen félretolta utjából és a következő pillanatban már a nyílt színpadon állott.

Télikabátban, kalapban, úgy, ahogy a vidám-vendéglőből jött, ahol kis társasággal borozgatott. A közönség azonnal megismerte Werner Krausst és természetesen megismerte a színpadon jelenlevő Meyerhofer nevű színész, a Burgszínház tagja is, aki a darab szerint egy urasági inast játszik és abban a pillanatban, amikor Wer-

ner Krauss a színpadra lépett, történetesen egyedül állott a színpadon. Meyerhofer nem vesztette el lélekjelenlétét és rögtönzött szöveggel, mint hivatalon vendéghez fordult a színpadon megjelent Werner Kraus felé. Rövid szóváltás támadt közöttük, végül Meyerhofer kituszkolta a színpadról a híres német színészt.

Közben az ügyelő és a világitó értesítette a színház szolgálattelvő rendezőjét, aki azután Werner Krausst meggyőzte szándékának kivilágtatásáról, hogy lépjen az Akademie-theaterben. De Werner Krauss ezután sem akart lemondani szerepléséről, mindenáron játszani akart és a rendezőnek csak nagynehezen sikerült őt lebeszélni arról, hogy fellépjen.

A művész erre mérgesen elhagyta a színpadot.

SIESSEN
husvétli tojás
szükségletét még előnyösen beszerezni
M. LUSTIG tojásraktárában
Telefon 699. Str. Dogarilor 3.
Allandóan friss tojás naponta.
Rhode-Island és Leghorn tojás 80-90 grammos Lei 1.20. Házhoz is szállítva.

A ta az Ade védelmé

Petre Pa

Bucuresti, április 12. Az Adeverul mai száma kommentálja nagy feltökkelve azt a manifesztációt, amelyet a bucuresti román diákok a bi időben naponként antiszemita diákatrocitáért egyetem egy sorsortja nemes szellemi és tást jelképező manifesztációjukkal vállalkoztak. Száz diák vállalkozott nek célja: megtisztítani a diákkörök nehezkes, féréját.

„Elhatároztuk, hogy használunk annak a hogy a jövőben embe uszitsanak.”

Akinek testvére, roko fakultásokon, aki lépés fejlődésével, vívódásával, életével, akinek egyetem vannak, az könnyen el a száz ifju a mi diák kotja és a tanárok büsz

Egy ragyogó generáció legkiválóbb elemekből ifjuság, melynek szemé sás fáradtsága árkolja, és emberiség, mint to

Ennek az ifjuságnak tása van kevésbé tehet lem terén kevésbé te szemben.

De ezzel a kiváló cso egy másik, amely fogt lesztette a vendéksá könyvtárak és a mély viták szökevényei. Nine százan. Ezek a fekete lovagjai terrorizálják ményeket. Az a sötét s nyozta Mala parte-ot, h a politikai megmozdul sem George Sorel-t, h szakról írott reflexióin

Egy minden nagyvor litás „egy erjedő must zeti eszme jelszavaival nomságait nélkülöző fi kedve készített őket a nélkülöző verekedésr magukat egyetlen ellen

A mi fakultásaink kozásban emeli fel sza bárságok ellen.

„Alulírott diákok t hogy a zsidók diákokat az előadásokon való lyegezzük a kollégáink vetett erőszakosságoká

Ezek a diákok, egy ráció feacskei kijelentik „Mint született ke hogy nem a zsidók ol ségnek, amelyben ma lis világ vergődik, mé jelenlegi száma elégte leges szükségességei juk, hogy Romániának iskolára és technikus

Ezek a keresztény é tébbek, mint az a tize akik a numerus vala járnak az országot. S szág gazdasági válság amely nem veszi figy származást, hanem fél huz az egész világon lönbségekre való teki

A jelenlegi válság válsága. Minden egyé a butákat szórakoztat

A diákok manifeszt érdekes vonatkozása kijelenteni, hogy „szí nehogy idegen barát őket. A rágalom és az a romániai jobboldal zat és az ortodoxiát e

A Goldmark zsidó szimfonikus zenekar második hangversenye

Tegnap este a helybeli katolikus gimnázium nagyterme zsúfolásig telt meg lelkes, érdeklődő közönséggel, hogy meghallgassa a Goldmark zsidó zenei egyesület ez-idei második hangversenyét, melyet nagy érdeklődés előzött meg. Az érdeklődés méltó volt ahhoz a teljesítményhez, amelyet ez a nagy energiával összefogott, odaadó szorgalmu zenekar produkált. Nivóban, precizitásban az első bemutatkozó óta máris lényegesen magasabb fokokra jutott el ez a zsidó zenei egyesület, mely hivatása átértésének teljességével minden bizonnyal az optimális lehetőségeig fog eljutni.

A tegnap esti szimfonikus hangverseny első műsorában Mendelssohn „Hebrida” nyitánya szerepelt, mely romantikus velőitásával és főleg az interpretáció tisztaságával fogta meg a közönséget. A zenekar gyorsan emelkedő színvonalának, jó teljesítményekre való képességének próbája Beethoven Es-dúr koncertjének előadása volt, melynek zongora-szólóját Hevesi Piroska játszotta a töle megszokott virtuozitással. Ennek nehéz, igazán beethoveni műnek éreztetve a zenei interpretációja Boskovic Sándor kivételes karmesteri képességeit dicséri. A fiatal dirigens energiája, nagyszerű muzikalitása és intelligenciája garanciája a zsidó zenekar jövőjének fejlődésének.

Ugy Hevesi Piroskát, mint a fiatal dirigens a közönség szünni nem akaró taposokkal és lázas lelkeséggel ünnepelte. Haydn „Die Uhr” című szimfóniája, a maga rokokó bájjával, formatökéllyel, melódia gazdag és színes változatosságával páratlan hatást ért el. Ezt a minden ellenkező látszat ellenére is nehéz és komplikált művet a zenekar meglepő precizitással, a hivatásos zenekarok kiforrott rutinjával adta elő.

Hatása pompás volt.

Általában az egész estély, melyen nemcsak városunk zsidó intelligenciájának színejavát láttuk ott, hanem a román és magyar társadalom zenebarátainak és műértőinek krémjét is, — a zsidó lelkesedés és szolidaritás jegyében zajlott le, nemes és biztató demonstráció volt, melyben öntudat és főleg önmegbecsülés tükröződött.

A Goldmark zsidó zenei egyesület tegnap esti második nagy sikere annak is bizonyosága, hogy csak a zsidó kulturális szervezett összefogásán át teremthető meg intenzív zsidó kulturális Erdélyben. Csak hasonló szervezettel és hasonlóan lelkes és fáradhatatlan zsidó férfiak áldozatkészességével lehet termékenyvé tenni ma elszigetelten vegetáló szellemi és irodalmi életünket is.

Nem volna teljes beszámoló, ha nem illethetnénk elismeréssel a zenekar derék és lelkes névtelenjeit is — és a „névtelenek” sorából nem emelnék ki elsősorban Friedmann Ignác koncertmester nevét, aki egyike legjobb hegedűseinknek.

Kétségtelen, hogy a tegnap esti kimagasló teljesítmény mögött nemcsak maguknak a zenészeknek elismerésméltó buzgalma és tehetsége áll, hanem olyan fér-

fiak ügybuzgalma és lelkesége is, mely méltán megérdemli, hogy az erdélyi zsidó kulturális annaleseiben első helyen jegyzzék fel. Így elsősorban Adler Zsigmond áldozatkészége és buzgalma, Abrahám Lajos dr. fáradhatatlan szervező energiája és hozzájárulása, Brief Dávid szorgalma, apró

részletekre is kiterjedő, gondossága az, mely hála a kötelező irántuk a város minden zsidó zeneszerető emberét. Nélkülük aligha jutott volna megfelelő érvényesüléshez a zenekarban helyet foglaló zsidó muzikusok legtöbbje és talán még a fénynes lehetőségű, fiatal dirigens: Boskovic Sándor sem talált volna olyan hamar háza az ő munkásságuk nélkül.

A nagyszerű estélyt szűkkörü bankett követte, mely emelkedett hangulatban zajlott le. (s. l.)

KÜZGAZDASÁG

Április végéig kibocsátják az összes hátralékos importigazolványokat

Mérsékelik a behozatali kvótákat? Rövidesen aláírásra kerül a román-belga kereskedelmi egyezmény

Bucuresti, április 13. A kormány gazdasági bizottsága tegnap este ülést tartott Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter elnöklésével. Az értekezleten Cristu és Orghidan vezérigazgatók, Amarascu, Em. Marian és Polisu, az export-import hivatalok vezetői vettek részt.

A kereskedelmi miniszter expozé tartott az ülésen, amelyben beszámolt a külkereskedelmi rendszer helyzetéről, a behozatali szabályozásának kérdéséről jelentést mutatott be a bizottságnak, amelyből kitűnik, hogy az év első szakában mekkora volt azoknak a behozatali engedélyeknek a száma, amelyeknek ügyében nem tudtak intézkedni, miután a behozatali engedélyek kibocsátása körül rengeteg bonyodalom állott fenn, úgyhogy a kereskedelmi minisztériumnak ideje sem maradt ezeknek az ügyeknek a rendezésére.

Manolescu-Strunga miniszter megbízást adott az importszabályozó hivatal főnöké-

nek, hogy az összes kérvényeket, amelyek még az év első szakában, azaz március 31-ig érkeztek a minisztériumhoz és amelyek a megállapított kvóták alapján jogosnak bizonyulnak, legkésőbb április végéig elrendezték, illetve az illető kereskedőknek a megfelelő importengedélyeket kiadják.

Manolescu-Strunga miniszter javaslatára foglalkozott ezután az értekezlet a behozatali kvótáknak a jelenlegi hatvan százalékról még kisebb mennyiségre való leszállításával. A miniszter szerint olyan intézkedéseket kellene életbe léptetni, amelyek szerint az újonnan megállapított kvóták és a régi kvóták közötti árumennyiség-különbséget kompenzációs uton hozzák az országba.

Az értekezlet után Manolescu-Strunga Dumitrescu bankkormányzóval folytatott megbeszélést, majd Costin Stoicescu és Lapedatu Banca Nationala szakértőkkel is tárgyalt a devizastokk kérdéséről és az utóbbi napokban létrejött kliringegyezmények életbe léptet-

tésének módozatairól.

A Banca Nationala megbízottai folytatott megbeszéléseken elhatározták, hogy utasítást adnak a brüsszeli román követéség mellett működő gazdasági delegációnak a román-belga kliringegyezmény aláírására. Az aláírást Cezar Popescu és N. Bălănescu, a bizottság vezetői fogják ellátni.

SPORT

Mit hozhat a Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulója

Cluj, április 12. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság tavaszi küzdelmében vasárnap a negyedik forduló kerül eldöntésre. Öt mérkőzés, köztük az első tavaszi derby: NAC—Ripensia Timisoara. Sőt még egy derby, de ez csak helyi jellegű: Juventus—Venus Bucurestiben. Azután három könnyebb meccs: Clujon Gloria—Romania, Ordean CFR—Crisana és Bucurestiben AMTE—Unirea Tricolor.

A forduló sziériáját a Bucurestiben ma eldöntésre kerülő

Juventus—Venus

mérkőzés nyitja meg. A két csapat találkozóját mindig keserves és nagy harc jellemezte, amelyből a szerencsésebb csapat került ki győztesként. Az őszi fordulóban a Venus győzött 3:2 arányban — nehezen. A két csapat képességeit mérlegelve, a Venus ezuttal is legalább egy góllal jobbnak látszik ellenfelénél. Ha tehát mindkét csapat eredeti formáját játssza ki, a Venus egy gólos győzelme valószínű. A Juventus győzelme azonban nem volna nagy meglepetés.

NAC—Ripensia A román labdarugás két elitesapatának találkozója adja a forduló szenzációját. Talvally, amikor a NAC mélyen formája alatt szerepelt, az oradeai találkozó 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. Azóta a NAC sokat javult. A két csapat egyes részeit összehasonlítva halvesorban és védelemben a NAC látszik jobbnak. A csapat fiatalabb erőkből, lelkesebb, kitartóbb játékosokból tevődik össze. Ez ellensúlyozza a Ripensia pályaelőnyét. Nagy harc, idegekre menő játék lesz vasárnap Timisoarban, amelyben a nyugodtság dönthetné el a pontok sorsát. A mérkőzés nyertese a papírforma szerint a NAC volna, a körülményekre és arra az atmoszférára való tekintettel, amely a mérkőzést éppen jelentőségénél fogva kíséri, eldöntetlen eredmény valószínű.

AMTE—Unirea Tricolor A mérkőzés Bucurestiben van, ami — ha tekintetbe vesszük, hogy a Bucuresti csapat tavaly Aradon győzte le ellenfelét 4:2-re — csak növeli esélyének valószínűségét. Kétgólos Unirea Tricolor győzelem várható.

Gloria—Romania A Romania csapata, amely az őszi szezonban egymás után aratta a szerencse által is segített győzelmeit, a tavaszi szezonban visszaesett. A papírforma szerint a Romania győzelmi esélyekkel látszik a Cluj találkozóból kikerülni annál is inkább, mert az őszi szezon Aradon 2:2-ös eldöntetlen eredménnyel tudott elérni. Ezt a győzelmet azonban csak egyenes, minden részében kifogástalan csapattal fogja tudni kicsikarni. Mert a tavaszi eredmények alapján a Gloria egyenletesebb formája révén nem volna meglepetés az aradi csapat győzelme sem. A tavalyi lelkes Romania azonban favoritja a mérkőzésnek, amelyhez pályaelőnyét hozzáadva egygólos Romania győzelem valószínű.

CFR—Crisana A Crisana együttese hazájában mindig nagy ellenfelek bizonyult. A mérkőzésnek tehát attól eltekintve, hogy az őszi fordulóban Bucurestiben is legyőzte a CFR-t, a Crisana a favoritja.

CONVOCARE

Dnii acționari ai firmei Drogueria „Royal” M. Rózsa S. A. din Cluj, sunt convocati in adunarea generala ordinară pentru ziua de 24 Aprilie 1935 orele 6, la sediul societății în Cluj Piața Unirii nr. 26, pentru a desbata asupra următoarelor ordine de zi:

1. Raportul consiliului de Administrație.
2. Raportul comitetului de cenzori.
3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere și repartizarea beneficiului net.
4. Descărcarea consiliului și cenzorilor de gestiunea anului 1934.
5. Alegerea membrilor consiliului de Administrație.
6. Alegerea noului comitet de cenzori.
7. Eventuale propuneri.

D-nii acționari sunt rugați a-și depune numărul reglementar de acțiuni, conform statutelor, cel mai târziu până în ziua de 23 Aprilie 1935 orele 12 a. m. la casa societății.

DIRECȚIUNEA.

CONT BILANȚ

Numerar	2.341.452.—	Capital	10.000.000.—
Efecte de Stat	56.260.—	Fond de rezervă	700.000.—
Participări	400.000.—	Fond de reserve al	
Mărfuri	10.343.443.—	cr. dubois	952.310.—
Debitorii	12.786.312.05	Fond de pensie	300.000.—
Cambii	193.812.—	Creditorii	12.954.016.48
Mobilier	635.000.—	Cont Profit și Pierdere	
		din anul 1933 921.583.04	
		din anul 1934 928.369.53	1.849.952.57
	26.756.279.05		26.756.279.05

Cluj, la 31 Decembrie 1934.

Josif Abraham
procurist șef contabil autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Rózsa Mauritiu mp. director general
Hartmann Francisc mp.
Hartmann Mihail mp. director executiv
Butyka Francisc mp.
Ehrenfeld Albert mp.

Dr. Fischer Josif mp.
Spielmann Maximilian mp.

COMITETUL CENZORILOR:

Acest bilanț l-am comparat cu registrele societății precum și cu contul de bilanț și profit și pierdere găsim cifrele de mai sus în deplina regulă.

Emeric Zeiner
censor

Dr. Eugen Weisz mp.
președinte

Mazuchi mp.
expert contabil

A PÁRIZSI MINTAVÁSÁRRA

(1935 május 18-től június 3-ig)

megy ez évben minden erdélyi kereskedő és iparos a vásárlásait eszközölni.

— 8000 kiállító — 2 millió vevő —
A vásár tartama alatt nagyszabású párizsi ünnepélyek. A vásárigazolvány tulajdonosainak jelentékeny egyéni utazási kedvezmények vannak biztosítva.

Vásárigazolványok és felvilágosítások:

AGENT COMERCIAL DE FRANCE
1, strada Matia, CLUJ.

Vihar roma

Costinescu eg küldené a

Palesztin

Bucuresti, április

A jobboldali sajtó cikréről, hogy új mekkel nyugtalanít. Amikor már kímélt kevesebb hamis st dobálózásban, rom egyéb akadni, amit dik, hogy kiöntse f könnyeit. Ilyen g előráncigált agtác szállítás román professzor, geogis tel ezelőtt meg igaz-e, hogy Romá földet exportál Pal vében Negura f választott, közölve, kapott és nem g ménye. Az interpe felelő ürtily volt a ra, hogy ezt a t zését az illetékes, amely megvalósítá nó üzlet lett volna, ségekkel küzdő ro nemzeti szerencsét.

A Cluj „Gazeta” miniconstere tám regisra a romá rezek fognak meg. Giurescu profess interpellációjával, a; kamara elé vitt az Univerul hatalm érdemli, hogy szor verik az ország fő kezöket írja:

„A kamara szero viselő megismertel le kapcsolatos int miniszter kategóri ről szóló hírt és arra van szükségésünk megjavítsuk, tájunk abból, amit mékenyken teremt

Manolescu-Strung ter azonban meger ve, hogy Palesztina legtöbb előállatot volna semmi rendk kérést aprotálnánk, hogy egy ilyen ké kusan vissza fog t A. C. Cuza és G many két tagjának lentmondásra és rá len szölv különböző korlatilag egy ilyen szág termékeny fól lag a tulajdonos, amely az országé. vó generációkat l adhatjuk el a fölv gosznak, amelyhez áldozatai kapcsoló

Costinescu dr eg bevetette a vitába: — Mi volna, ha hold földet és elm zsidók?

Cuza azonnal re — Nagyon helye táznia kellene, hog magáévá: a Strung

Costinescu dr tr hogy a kérdés ige azonnal kategórik

Costinescu dr eg bevetette a vitába: — Mi volna, ha hold földet és elm zsidók?

Cuza azonnal re — Nagyon helye táznia kellene, hog magáévá: a Strung

Costinescu dr tr hogy a kérdés ige azonnal kategórik

Costinescu dr eg bevetette a vitába: — Mi volna, ha hold földet és elm zsidók?

Cuza azonnal re — Nagyon helye táznia kellene, hog magáévá: a Strung

Costinescu dr tr hogy a kérdés ige azonnal kategórik

Costinescu dr eg bevetette a vitába: — Mi volna, ha hold földet és elm zsidók?

Cuza azonnal re — Nagyon helye táznia kellene, hog magáévá: a Strung

Costinescu dr tr hogy a kérdés ige azonnal kategórik

Vihar a Palesztinába irányított román trágyaexport körül

Costinescu egészségügyi miniszter néhány hold földdel együtt Palesztinába küldené az összes romániai zsidókat. Ki mondott igazat: Strunga, vagy Negura?

Palesztina szerezzék be másutt trágyaszükségletét

Bucuresti, április 12. (Az Uj Kelet tud.) A jobboldali sajtó nap-nap után gondoskodik arról, hogy újabb és újabb agitációs elemekkel nyugtalanítsa a román közvéleményt. Amikor már kimerültek a különböző többé-kevésbé hamis statisztikai számokkal való dobálózásban, rendszerint szökött valami egyéb akadni, amibe ez a sajtó belekapaszkodik, hogy kiöntse föltette a honfi-bú krokodilkönyveit. Ilyen groteszk és hajánál fogva előráncigált agitációs ügy a Palesztinába szállítandó román föld kérdése. Giurescu professzor, geográfus képviselő, néhány héttel ezelőtt meginterpellálta a kormányt, igaz-e, hogy Románia 30 ezer vagon termőföldet exportál Palesztinába. A kormány nevében Negura földművelésügyi alminiszter válaszolt, közölve, hogy a hír teljesen légből kapott és nem egyéb, mint fantázia szüleménye. Az interpelláció mindenesetre megfelelő ürügy volt a jobboldali sajtó számára, hogy ezt a tranzakciót, amelynek létezéséről az illetékes miniszter megcáfolta, de amely megvalósulása esetén legfeljebb tíz millió üzlet lett volna a kivitteli és deviza-nehezégekkel küzdő román állam számára — nemzeti szerencsétlenségként tüntessék fel. A chiji „Gazeta” című lap például rövid és mincenesre támadó éltől mentes cikkben riogtatja a román röögöt, amelyet idegen kezek fognak megoldozni.

Giurescu professzor nem elégedett meg első interpellációjával, és az ügyet másodszor is a kamara elé vitte. Ebből az alkalomból az Univerus hatalmas cikket irt, amely megemlíti, hogy szörül-szóra idézzük: „Dobraverek az ország földjét” cím alatt a következőket írja:

Az Univerus cikke

„A kamara szerdai ülésén Giurescu képviselő megismételte a palesztinai földkivitel-lei kapcsolatos interpellációját. Negura alminiszter kategorikusan megcáfolta az erről szóló hírt és hozzátette, hogy: nekünk arra van szükségünk, hogy szegényes földünk megjavítsuk, nem pedig, hogy elportáljunk abból, amit az Uristen jónak és termékenynek teremtett számunkra.”

Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter azonban megerősítette a tényt, kijelentve, hogy Palesztina az az ország, amely a legtöbb élőállatot vásárolja tőlünk és nem volna semmi rendkívüli abban, ha egy ilyen kérést aprobnánk. Negura azt is moncolta, hogy egy ilyen kérést a kormány kategorikusan vissza fog utasítani.

A. C. Cuza és Giurescu rámutattak a kormány két tagjának kijelentése közötti ellentmondásra és rámutattak a földexport ellen szóló különböző argumentumokra. Gyakorlatilag egy ilyen kivitel kimerítheti az ország termékeny földjének egy részét. Jogilag a tulajdonos hasznélvezője a földnek, amely az országé. A föld termékenysége a jövő generációkat is érdekli. Lelkileg: nem adhatjuk el a földet, amelyben őseink nyugosznak, amelyhez egy egész nép emlékei és áldozatai kapcsolódnak.

Costinescu miniszter vicele

Costinescu dr. egészségügyi miniszter közbevetette a vitába:

— Mi volna, ha elküldenénk nekik néhány hold földet és elmennének innen az összes zsidók?

Cuza azonnal replikázott: — Nagyon helyes, de a kormánynak tisztázni kellene, hogy melyik véleményt teszi magáévá: a Strungáét, vagy a Neguráét?

Costinescu dr. tréfája nem változtat azon, hogy a kérdés igen súlyos. A kormánynak azonnal kategorikus felvilágosításokkal kell

szolgálnia. Hová fogunk jutni, ha minden generáció folytonosan eladogatná az ország termőföldjét, csak a sziklákat és a megművelésre alkalmatlan területeket hagyva meg.

Föld vagy trágya

Strunga mintegy mentegetőzőképpen azt mondotta, hogy inkább a föld megtermékenyítését szolgáló trágya, mint tulajdonképpen földkivitelről van szó. De vajjon megállíthatja-e helyét, mint ilyen argumentum, amikor az összes agronomok panaszkodnak, hogy a mi földműveseink nem trágyázzák eléggé a földet, hogy azt rentabilisabbá tegyék. A trágya szükséges a föld termékenyítésére, tehát nem szabad exportálni. De nem trágyáról van szó, hanem fekete termőföldről, úgy, ahogy azt Jurescu mondotta. Kiegészítő információink szerint nem egyszerű híresztelésről van szó, vagy még megvalósítatlan szándékokról. A valóság az, hogy egész vagonrakomány földet irányítottak Constanta felé, hogy onnan Palesztinába továbbítsák. Vajjon pénzihiánnyal lehet-e ilyen meggondolatlan aktusokat indokolni? Az ország odajutott, hogy egy költséges adminisztratív apparátus fenntartása és gyalázatos kormányzati pazarlása fedezése céljából eladja földjét, a röögöt, amely a románok megannyi generációját táplálta, egy nép reményességét, gazdagságát, kenyerét, életét, a földet, amelyben őseink hamvai nyugosznak?

Eppoly elképesztő ez az elhatározás, mint ha csak valamely nép elhatározna, hogy eladja összes művészeti kincseit, templomi díszeit, mindent, amely egy népet multjával összeköt. Nem lehet az, hogy egy nép ennyi meggondolatlanul eltűnjön. A büns miniszternek viselnie kell a következményeket. Inkább a kormány távozzék, mint akár egy négyzetméter is a román ugarból.

Mi Dinu Bratianuhoz fordulunk. Vajjon elfogja-e túrni egy Bratianu, egy szentségtörő kezek a határon tulra, Palesztinába küldjék a földet, amelyet vérükkel áztattak annak megvédői; a földet, amelyben elődeink megfihéredett csontjai nyugosznak, a röögöt, amelyben álmukat aluszák azok, akiknek

A fogak legnagyobb veszélye: a tisztatlanság!

Mily könnyű azonban a fogak tisztítása és épségbentartása KALODONT-fogkrém segítségével! A dusan habzó KALODONT-fogkrém eltávolítja az ételmaradékokat és baktériumokat.

Téhat: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKRÉM

legfőbb életideáljuk volt a román föld egybeolvadása? A liberális párt elnökének kegyeleti kötelessége apja: Ion Bratianu, valamint Ionel és Vintila Bratianu emlékével szemben, hogy ne tőrje ezt a blasfemiát, amely méltatlanná tesz egy egész nemzetet!”

Palesztina vegyen másutt földet

Eddig az Univerus cikke. A legújabb bucaresti jelentések szerint az ügy vita tárgyát képezte a kormány gazdasági bizottságának ülésén is, ahol Manolescu Strunga kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy Románia nem földet, hanem trágyát exportál Palesztinába. Minthogy a trágyához semmilyen érzelmi kapcsolatot nem fűzödhetik, és annak kivitele az ország elsőrendű gazdasági érdeke, valószínű, hogy az Univerus nem fog ez ellen különösképpen apellálni. Ha mégis tenné, úgy feltétlenül az volna a véleményünk, hogy Palesztina mondjon le a román trágya bevételéről is és szerezzék be trágyaszükségletét Hollandiában, vagy valamely más mezőgazdasági országból. Ha földre lesz Palesztinának szüksége, azt is vásárolja meg másutt, ahol a termőföldért fizetett fontokat megbeszülük. Elvégre egy ilyen tranzakció csakugyan elkerülendő, ha amellet, hogy Románia üzleti érdekeit szolgálja, még antiszemita agitáció eszközáll is felhasználják.

Egymilliárd lejes kölcsönt kérnek az államtól az erdélyi román pénzüzetek

Cluj, április 12. Az erdélyi román bankok szindikátusának, a „Solidaritatea”-nak egyik vezető tagja az erdélyi román pénzüzetek helyzetével foglalkozva, kimutatta, hogy ezek a bankok a konverziós törvény alkalmazása következtében 5 milliárd 340 millió lejes tőkájükből 2 milliárd 20 millió lejt vesztek. Veszteségük azért ilyen nagyarányú, mert kihelyezéseiknek csak alik 10%-a városi jellegű. Az Erdélyben még meglevő 132 román bank alap- és tartaléktokei a betéteket most már számításon kívül hagyva, egy milliárdot tesznek ki. Az intézetek vesztesége tehát meghaladja az alap- és tartaléktokeik kétszeresét.

A bankok talpraállításának nagy nehézsége az, hogy a veszendőbe nem ment tokeket is csak 10—12 év múlva kapják vissza, ezzel szemben tartozásaikat öt év alatt rendezni kötelesek. Mivel a pénzüzetek konverziómentes kintlévőségei csak egy milliárd lejt tesznek ki, kétségtelen tény, hogy az erdélyi román bankokat csak a Nemzeti Bank támogatásával lehet megmenteni. A pénzüzetek iránti bizalom helyreállítása érdekében helyes lenne a betétesek követeléseinek még az öt éves időszak letelte előtti kifizetése, hogy újra megindulhasson a bankszerui üzlet. Ehhez feltétlen szükséges az, hogy a bankok a Nemzeti Banktól egy milliárd lejt összegü kamatmentes, de legalább is a Nemzeti Bank kamatlábánál lényegesen alacsonyabb kamatozásu kölcsönt kapjanak. Ezt a kölcsönt az intézetek a Nemzeti Banknak tizenhét évnél hamarabb nem fizethetnék vissza. Ha a milliárdos kölcsön sem lejt kamatmentes, az évi kamatot a konverziós állami támogatásu összeg egy részéből fedezni lehet. Az erdélyi román intézetek évenként 58 milliót fizetnének vissza a tőkéből. A kincstár is jól járna, mert adókból, illetékekből és bélyegekből évente közel 60 millió lejt szedne be. A Nemzeti Banknak a hitellel feltámasztása érdekében pénzt kell a piac rendelkezésére bocsátania. Ha ez masként nem megy, szállítsák le a lejt aranyfedezetét 35%-ról 25%-ra.

E kérdéssel kapcsolatban Bucurestiből még a következőket jelntik: Erdély részéről mind több panasz hangzik el hivatalos fórumok előtt a hitellel súlyos válságáról. A déli részeken — beleértve a Székelyföldet — 97 pénzüzetet dolgozott néhány évvel ezelőtt, 30 millió alaptőkével, amelyek összesen 2 milliárd 500 millió lejt betétet kezeltek. A konverziós törvény életbeléptetése folytán ezeknek 70%-a felszámolásra kényszerült. A likvidáló bankok megykék szerint így oszlanak meg: Ciuc 15 bank, Trei-Scaune 14 bank, Brasov 24 bank, Fágáras 20 bank és Sibiu 24 bank. Ezek a pénzüzetek nem tudnak eleget tenni az új banktörvény követelményeinek s felszámolásuk során odavész a kis emberek pénzének nagyrésze.

Orvosok, mérnökök, gyárok!

Minden magyar, német, román, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól Cluj, jelezve, mely szakma érdekli.

HUSVÉTRA KALAP- ÉS FÉRFI-DIVATSZUKSÉGLETÉT LEGJOBBAN ÉS LEGOLCSÓBBAN A

KALAPKIRÁLYNÁL

szeresheti be. P. Unirii 24. Garantált minőség — legolcsóbb árban

Egymásután birságolja meg a gyárat a román elemek elhelyezéséről gondoskodó bizottság

Az ellenörzés céljából megjelent közegeknek rendelkezésére kell bocsátani a kért adatokat

Bucurest, április 12. A román elemek elhelyezéséről gondoskodó bizottság ülést tartott ma délelött az ipar és kereskedelmi minisztériumban és folytatta a betervezett vállalat listák megvizsgálását. A bizottság a listák hiányos betervezése miatt a következő újabb büntetéseket róta ki: Nitrogen, Diciosámmartin 20 ezer lej, Mastad Galati 20 ezer lej, Fabritius fivérek Sibiu 10 ezer lej. Megdorgáltattak: Uzinele Metalurgice Cluj, Moravia Románá Cernăuti, Mäller fivérek Oradea, Fabrica de Gaze Resita, Clorodont Brasov, Adria Oradea, Frigoriferile de Vest Episcopia, Moara Stefania Oradea, Fabrica de Bere Carol Neustädter, Brejmer, Fabrica de

Sport Lederer, Oradea, Theil Sibiu, Lica Sibiu, Orion és Vacuum Oil Bucuresti.

A miniszter rendeletet adott ki, hogy valahányszor a vállalatok különböző ürrygek alatt megtagadják a törvény alkalmazásához szükséges felvilágosításokat, azonnal vegyenek fel jegyzőkönyvet, hogy a miniszter alkalmazhassa a törvényes szankciókat. Ezalkalomból felhívja a vállalatok figyelmét is, utasítsák alkalmazottaikat, hogy az ellenörzés céljából megjelent közegeknek adják át a kért iratokat és aktákat, amelyek az ellenörzéshez szükségesek, mert szigoru büntetéssel fogják sújtani mindazokat, akik a törvényt ki akarják játszani.

„Hagada” של פסח

német, vagy magyar fordítással, 15 remek szép illusztrált képekkel 31x24 cm. nagyságban bérmentes, diszkótésben Lei 200

Kapható

Rosenzweig Anton Cluj zsidó könyvkereskedésben

ספרים האנדלוני

RT

Nemzeti Sasárnapi

Uj Kelet tud.) A gazdasági küzdelemben a román kormány az első tavaszi ülése során. Sőt még helyi jellegű: Juven. Azután három román Gloria—Romania és Bucurestiben

Juventus—Venus két csapat találkozás nagy harc jellemzősebb csapat kezébe ostri fordulóban a Juventus—Venus mérlegelve, a Venus góllal jobbnak láthat mindkét csapat ki, a Venus győzelem. A Juventus győzelem nagy meglepetés.

NAC—Ripensia két elítéscapatának a szociációját. Tanácsos formáján alatt a 2:2 arányban. Azóta a NAC sokat egyes részeit összevételemben a NAC fiatalabb erőkből. Ripensia pályaelőre menő játék lesz melyben a nyugodt sorsát. A mérkőzés szerint a NAC és arra az atmoszféra a mérkőzést kísér, elődöntetlen

Unirea Tricolorben van, ami — ha a bucaresti csapat ellenfelét 4:2-re — valószínűsített. Két-ötözelem várható.

Gloria—Romania amely az ostri szezonban a szerencse által is tavaszi szezonban a szerint a Romania a cluji találkozóknál, mert az ostri szezonban eredménytelen zselmet azonban csak a kifogástalan csapattal. Mert a tavaszi Gloria egyenletesebb a meglepetés és a tavalyi lelkesedése a mérkőzésnek hozzáadva egygólós zint.

CFR—Crisana hazájában mindig a mérkőzésnek az ostri fordulón a CFR-t, a Cri-

szón

szló

lenítő

ant,

dennemü járvá-

egségektől

Maceszt veszünk...

Uj rend van a macesz-forgalom körül, az egyszerűség okából. Már nem a hitközségi irodában adják az utalványt, nem is ott fizetnek, hanem az iskola két termében, egészen közel a raktárhoz.

Vasárnap van, tehát nagy a tolongás. Összegyűl itt minden rendű és rangú zsidó ember, nők és férfiak, gyermekek, öregek, sok-sok szegény, nagyon gyér számban módos ember: szomorú, de reális képe a város zsidó közösségének. Elő statisztika. Hetven-hetvenöt százaléka nincsen, a többi valahogy tartja magát. Vékony rétege a gazdagoknak itt alig található.

Mellettem előre igyekszik egy szemüveges ember, nem látszik többnek ötvennél, nem kapja meg tehát azt a tiszteletet, ami az öregeknek kijár.

— Mit siet úgy? — kérdik tőle bosszusan — elvégre elég hosszú az élet. Maga is fog még élni jó pár esztendő.

Emberünk átnéz a szemüvegén. — Miért mondja, hogy van még jó pár esztendő? Miért?! Mit gondol maga, hány éves vagyok?

— Ötven, bis hundert und zwanzig. — Amennyivel több, olvasson maga banikat. — Mi hasznom van, ha banikat olvasok? Eppogy olvashatnám a telefonkönyvet!

— No-no. Ugy gondoltam, hogy a sajátját olvassa. Elég magának tizenöt éven át egyebet se tenni, mint nézni olvasni. Mert én hatvanöt éves vagyok, de nem mondom, hogy engedje Isten százhusz évre kiegészíteni ezt a kort. Nekem elég volt.

Általános csodálkozás. Ilyesmít zsidó ajkáról ritkán lehet hallani. De az „öreg” ur folytatja:

— Tíz év óta egyre csak lejjebb és lejjebb. Ha legalább tudnám, hogy miért büntet az Ur. Amíg volt, mindig csak adtam és adtam és most, hogy nincs, senkinek a kegyelmét nem fogadom el. Nézzék a cipőmet és nézzenek az utalványomra. Rongyosan járok, de „kivére” nem akarok jutni. Azt hiszem, Isten meg fog segíteni, hogy soha erre a sorsra ne jussak. De mondják meg, hol itt az igazság? Emberek, akik soha nem adtak, szép örökségben élhetnek és én?...

Okoskodott, dohogott, méltatlankodott, áldott, panaszkodott a szegény ember, annyi ösztönözéssel, hogy az már művészet volt és mindenki csak érdeklődéssel, a tragikum fájalmával hallgatta. Egy Hiob, ainek nem akadtak vigasztalói. Sokan a maguk sorsát látták a szomorú emberben. Én gondolkodásba ejtő tünétét láttam a zsidó sorsnak. Hol vagyunk mi, az optimisták népe, amikor egy tisztos, munkában eltöltött élet után ilyen hangokat hallat valaki.

Amikor a legszebb tavaszi ünnepre készülődik, peszachra. Amikor maceszt vásárol.

Az iskolaudvarban találkozom az ősz má-násturi bölcessel, Klein Mózes bátyámmal. Kicsi kocsijával, lovával áll az udvar közepén: régi idők érdekes, tisztes típusa.

A kocsi gondosan letakarva a macesz. Várja, hogy valamelyik szomszédjával szívesességet tehesen, hogy vigye az ő maceszét is a messi kiúvárosba.

Köszöntöm. — Lósana habaa b'Jerusolajim! — Nem lehet! — Mi nem lehet?

— Hogy ilyen kívánságot összehozzon az ember a peszach ünneppel. Mert, jegyezze meg magának, amikor „lósano haboot” kívánunk, akkor belegondoljuk Mosiach ben Davidot. Ha pedig, ő jön, akkor már nem kell macesz. Ezt tudnia kell mindenkinek, aki várja a Messiást.

Aztán (nem akar megválni, mielőtt valami emlékeztetést mondana) meséli, hogy a szadagorai rebbe egyszer kikocsizott. A bakon keresztény kocsi ült. Temetés vonult el előttük, kereszteltek, papokkal. A kocsi nem állott meg, nem emelte kalapját. Amikor hazaérkeztek, a rebbe azt mondta kocsiának:

— Holnapról kezdve nem vagy az én alkalmazottam. — Miért? — kérdezte a kocsi. — Mert nem bízom benned. — Mindig a rebbehez és a zsidókhoz tartottam.

— Szép tőled, de mégse hiszek benned. Aki nem adja meg a tiszteletet a vallásának, abban én nem bízom, ha mégis is hozzánk tart.

A kocsi elment. Másnap csendőrök jöttek érte; valami régi bűne miatt keresték. — No, Isten megáldja — és elköszönt. Kóser peszachot!

A lova felé csördített. Vitte a másikkal is a maceszét. Micvét teljesített ezzel az utjával is.

Ó már a zsidó optimizmus típusa. Neki sincs vagyona, reggeltől napestig dolgozik, de az életet a napsütéses oldaláról nézi. Értzi a peszach jelentőségét.

(sz. i.)

Taffetas - fantaisie

Ezen a tavaszon a fantaisie taffetik divatja elérte a legmagasabb csúcspontot. A csikos vagy kis-kockás mintájú ecossaise taffetik készülő bájos bluz- minden divat-színben és mintában - nagyszerűen díszül az 1935-ös év összes tavaszi modelljeit. Mint mindig, úgy most is mi mutatjuk be legelőször ezeket az újdonságokat: AS 1935-ÖS TAVASZI SZEZON ÖSSZES DIVAT SZINEIBEN ÉS MINTÁIBAN!

GALLIA • **CLUJ** • **BRASOV**
 STR. GEN. NECLUCEA 2 (HENNER PÁLOTA) • PIATA LIBERTATEI 3 (SZABADSÁGTER (BUZASO))

SIBIU • **TIMISOARA**
 STR. REGINA MARIA 34 (HELTAUERGAASSE) • BUL. REGELE FERDINAND 2 (PALACE)

SZÍNHÁZ-FILM

A Magyar Színház közleményei:

Én és a kisöcsém

Ezen a héten többször szerepel a színház műsorán Eisemann-Szilágyi nálunk óriási sikert aratott gazdag humoru operettje az Én és a kisöcsém Gábor Marával a nagyszerű kettős főszerepben. Olyan hatalmas

sikerrel került eddig is színre ez az operett, hogy minden valószínűség szerint rövidesen elérje az első jubileumát. Vasárnap este és hétfőn este is a színház műsorán van az Én és a kisöcsém.

Viki Solymosán Magdával

A színház második nagyszerű operettje a Viki szombaton este és vasárnap délután 6 órakor van újra a színház műsorán, mindenkor Solymosán Magdával a címszerepben. Azt lehet mondani, hogy két operett a Viki és az Én és a kisöcsém felváltva urálja a színház műsorát.

Délutáni előadások

Szombaton délután 4 órakor az Itt a szerelem című remek operettnek lesz az első olcsó helyáras előadása, míg vasárnap délután 3 órakor a Nebántsvirág kerül színre ugyancsak olcsó helyárral.

Martinovics

Kedden este premier

Nap-nap után lelkes szorgalommal próbál a színház drámai együttese gróf Bánffy Miklós új drámájából, a Martinovicsból amelynek kedden este lesz az ünnepélyes bemutató előadása. Ennek a darabnak különös érdekességet ad az, hogy maga a szerző rendezi a díszleteket és kosztümöket is az ő tervei szerint készített el a színház. Martinovicsot a világszabadság e rajongóját Kovács György játssa, míg a többi szerepekben Harmath Jolán, Gordon Julia, Kós Dodó, Asztalos Judit, Tóth Elek, Balázs Samu, Nagy István, Bereng Béla, Tompa Béla, Tompa Sándor, Rajnai Sándor, Ditrői Béla, Stoll lépnek fel.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat délután 4: Itt a szerelem. (A nagyszerű táncos, dzsessz-operett első olcsó helyáras előadása.)

Szombat este 9: Viki. (Solymosán Magdával a címszerepben, Puskás Béla és cigányzenekarának közreműködésével 5-ös szór.) Vasárnap délután 3: Nebántsvirág. (Stefanidesz Ilivel a címszerepben, olcsó hely-

árral.) Vasárnap délután 6: Viki. (Solymosán Magdával a címszerepben, Puskás Béla és cigányzenekarának közreműködésével, rendez helyárral. 6-ös szór.) Vasárnap este 9: Én és a kisöcsém. (A kettős címszerepben Gábor Marával. 10-ös szór.) Hétfő este 8½: Én és a kisöcsém. (A kettős címszerepben Gábor Marával. (11-szer.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, április 14: Vig özvegy. (Matiné.) Hétfő, április 15: Rigoletto. (Mario Albanese bariton és Edmondo de Vecchi nagy közreműködésével.)

ש'ל פסח
 mindennemű

füszer és italárú
 kapható

I. GLASER
 ségnél Cluj, Piata Mihai Viteazul 3f
 Rendeléseket hazaszállítunk.

Legszebb husvétii ajándék a perzsa-szőnyeg!

Szükséglet esetén forduljon hozzánk, hol legolcsóbb árban a legjobbat kapja. Kényelmes havi részletfizetés. Minden méretben állandóan raktáron

Zsákszőnyegek
 és hozzávaló gypajfonalak gyári árban.

„ORIENT”
 perzsa-szőnyegszövő gyár
 Cluj, Calea Motilor 14.

בעק קאפפּעע

פיר פסח בעדארף קויפּען זיא דען אלבעקאטען בעק קאפּפּעע של פסח

דיא בעסטען קעניגליכען פיר איינע כשרע ציקארע זינר: דייעסע פאבריקאטען דייעסע אדביטען ערזיינט פאן די עק-בעק אדונע בעצאדלעטען הכשר

BECK PÓTKÁVÉGYÁR
VALEA LUI MIHAI

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Csertifikátos chalucnak teljes utiköltségét fizetem. „Mizrachistanó” jeligére a kiadóba.

Raktáron MAV., Hoffer, Első Magyar cséplők, minden méretben. Herefejtők, traktorok beszerezhetők vagy becserélhetők Rosenbaum Pál, Reghin.

Olcson és izletesen étkezhet ort. kóser éttermekben. Figyelmes és pontos kiszolgálás. Abonoma. Cal. Regele Ferdinand 19. Udvarban balra.

Diógyökér furniros kombinált szoba reamiával eladó. Cluj, Calea Victoriei 55. Asztalosműhely.

50 ezer lejfel betársulnék biztos üzletbe. Ajánlatokat „Biztos” jeligére a kiadóba kérek.

Két szoba konyhás lakások mellékhelyiségekkel kiadók május 1-re. Calea Traian 55-57.

Központban, uri családnál, teljes ellátást keresek, lehetőleg külön szobával. Ajánlatokat „Tisztviselő” jeligére a kiadóba kérek.

Jókarban levő íróasztal, könyv- és ruhaszekrény, valamint két férfiföltöny olcsón eladó. Str. Grigorescu 64, I. em., ajtó 4.

Művészies parókakészítés, igazítás, fésülés és ondulás nagyon olcsón G. Lottinál Regele Ferdinand 3. udvarban.

Figyelem! Timisoaraiak! Husvétii ünnepek-re szükségletét ש'ל פסח kóser fajborokban, valamint szilvóriumokban a legolcsóbban a „Depot”-ban I. Vacarescu 31, csirkepiac, szerezheti be.

Sel Peszach savanyu káposzta kapható Schwartz Ignácnál Str. Filipescu 7. vagy Str. Memorandului 10, hátul az udvarban.

Keresek 2 gyermek mellé egy németül beszélő zsidó nevelőnőt, aki háztartásban is jártas. Adelstein, Dej.

Kétszobás komfortos lakás május 1-re kiadó. Regele Ferdinand 133. Értekezni Unió-üzletben.

Kereskedelmi érettségivel, 100.000 lej tőkével és perfekt román nyelvtudással egzisztenciát keresek vállalatnál, fixfizetésre vagy százalékra. Cim a kiadóban.

Tisztviselőnő keres izr. uricsaládnál teljes ellátást, lehetőleg külön szobával. Cimet „Mosse” Cluj P. Unirii 23 továbbit.

Egy olcsó képkéretzőgép eladó. Léwy, Str. Cicio Pop 48.

Hamilton héber-magyar és magyar-héber szótár kapható az Uj Kelet könyvnyomtatásában. Ára szóindex-szel együtt Lei 60.-.

מלמד מוסחה בכשרונותיו ובעית מצוי שווא שמש במקצוע הזה וה רבות בשנים פה בחת"ס קלוש בקש משרה להטיב מצבו לנשות אל הכותבת
 Friedmann Aron Cluj, Str. Scărilor 10.

SZOMBAT,

HI

330

villany-v

Com
 Piata
 Telet

— EGY ELMO TAMESTER LEV. Uj Kelet részletese egy vidéki zsidó p. nemzsidó intellekt. ditottak, amelynek kénytelen volt elh. hájsza során revol. postamestert, aki b. álju visszanyerni. éven keresztül az. nem hoztak hat. ügyében, aki azót minden vagyonk. tárték fel. Ez a p. beesett hangju leve. höz, amelyben azt. só fázisához jutot. 2000 leje van sz. négy éves hájszab. sa kimerült, az U. erdélyi zsidó társ. adományaikkal jár. gekhez. A magunk. ben ajánljuk a szer. akiről lapunk hasá. meg és akivel kap. madások és perek. jótékonyoélu intéz. zal, hogy adomány. talába juttatni szit.

Fűszerárú
 édes fájbe
Spéi
 Cluj, Piata

— A király a He. állításon. Bucures. tegnap meglátogatta. Horia, Closea és O. kiállítás. A bejárati. elnöke, Lapedatu k. ghelescu közoktatás. személyiségek fogad.

— Kiutasították I. munkatársát. Béze. zeli lap berlini m. Később, amikor a k. katársainak egyesül. a kiutasítást hatály.

— Táblai itélet a. perében. A cluj. tegnap hozott itélet. letárgyalt CFR. Mint arról beszám. műhelymunkások. sztrájkba léptek. A. tatták, majd néhány. táborba szállították. után pedig állame. indítottak ellenük. három hónapi fogt. tésre ítélte. A tábl. egy hónapi fogház.

szintén három hón. a táblai tanács fel. ben, akit a törvény. 10 ezer lej büntet. totta büntetését e. ezer leje. Brad Io. tését három évi fo. Györgynek hathó. napra és 1000 leje. Ioannak pedig né. szállították le.

HIRESK

330 lei

villany-vasaló

Constructio Piața Unirii 32 Telefon: 83

EGY ELMOZDITOTT ZSIDÓ POSTAMESTER LEVELE. Annakidején az Uj Kelet részletesen beszámolt arról, hogy egy vidéki zsidó postamester ellen a falu nemzsidó intellektueljei olyan hajszát indítottak, amelynek során a postamester kénytelen volt elhagyni állomáshelyét. A hajszát a postamester ellen a bírósági fórumok nem hoztak határozatot a postamester ügyében, aki azóta is állás nélkül van és minden vagyonkiját a perköltségek emésztették fel. Ez a postamester most kétségbeesett hangú levelet ír szerkesztőségünknek, amelyben azt közli velünk, hogy utolsó fájószóhoz jutott perének folytatására 2000 lejre van szüksége. Miután már a négy éves hajszában minden anyagi forrása kimerült, az Uj Keleten keresztül az erdélyi zsidó társadalomhoz fordul, hogy adományokkal járuljon hozzá a költségekhez. A magunk részéről a legmelegebben ajánljuk a szerencsétlen sorsu embert, akiről lapunk hasábjain számos cikk jelent meg és akivel kapcsolatban lapunkat is támadások és perek érték, az erdélyi zsidó jótékony célú intézmények figyelmébe, azaz, hogy adományait lapunk kiadóhatalába juttatni sziveskedjenek.

שר פסח
Fűszerár, krumpliciszt,
édes fajberek kaphatók
Spéternél
Cluj, Piața Mihai Viteazul 12.

A király a Horia, Cloșca és Crisan kiállításán. Bucurestiből jelentik: A király tegnap meglátogatta a Román Akadémiában Horia, Cloșca és Crisan emlékére rendezett kiállítást. A bejáratnál Mracek, az Akadémia elnöke, Lapedatu kultuszminiszter, Dr. Anghelescu közoktatásügyi miniszter és más személyiségek fogadták az uralkodót.

Kiutasították Berlinből egyik bázeli lap munkatársát. Bazelből jelentik: Egyik bázeli lap berlini munkatársát kiutasították. Később, amikor a külföldi lapok berlini munkatársainak egyesülete interveniált, sikerült a kiutasítást hatálytalanítani.

Táblai ítélet a CFR műhelymunkások perében. A cluj-i tábla második szekciója tegnap hozott ítéletet a két héttel ezelőtt letárgyalt CFR műhelymunkások perében. Mint arról beszámoltunk, 1933-ban a CFR műhelymunkások bércsökkentések miatt sztrájkba léptek. A sztrájk vezetőit letartóztatták, majd néhány hétre a deji internálótáborba szállították őket. Clujra visszatértük után pedig államellenes igazgatásért eljárást indítottak ellenük. A törvényszék néhányszor három hónapi fogságra és ötezer lej büntetésre ítélte. A tábla leszállította a büntetést egy hónapi fogságra. Darco Grigoret, akit szintén három hónapra ítél a törvényszék, a táblai tanács felmentette. Hagymási perében, akit a törvényszék két évi fogságra és 10 ezer lej büntetésre ítél, a tábla leszállította büntetését egy évi börtönrre és három ezer lejre. Brad Ioan és Radu Eugen büntetését három évi fogságra és 100 lejre, Timófi Györgynek hathónapos büntetését két hónapra és 1000 lejre szállították le. Stenescu Ioannak pedig négy hónapra egy hónapra szállították le.

Zsidó katonák pészachi szabadságolása. Az Erdélyi Orthodox Központi Iroda interveniált a hadügyminisztériumban a katonai szolgálatot teljesítő zsidók pészachi szabadságolása ügyében. Az intervencióra a minisztérium a következő választ küldötte Wesel Albert turdai főrabbihoz, az orthodox iroda elnökéhez: „Kérésére a nagyvezérkar, a nemzetvédelmi minisztérium határozata alapján, utasította az ország összes parancsnokságait, hogy az április 8-án kelt 96 sz. rendelet alapján az összes mózshittű katonákat április 17-től április 26-ik szabadságolja.”

Ingyen utazhatnak haza a bucaresti egyetemi hallgatók. Bucurestiből jelentik: A diáksztrájk miatt, mint ismeretes, bezárták a bucaresti egyetem összes fakultásait. Ugyanakkor a hatóságok a diákokhoz bejárásáról is intézkedtek és így a diákok kénytelenek vidékre hazautazni. A közlekedésügyi minisztérium intézkedett a diákok hazautazásáról és április 13-ig ingyen utazást engedélyezett a hazaigyekvő diákoknak. Az ingyenes utazás harmadik osztályon történik és április 13-án éjfélig érvényes.

Az Universul támadása a magyar posta ellen. Bucurestiből jelentik: Az Universul éleshangú támadást intéz a magyar posta ellen, mely szerinte a Stresával folytatott telefonbeszélgetéseket szabotálja. Az Universul azt állítja, hogy ugyanezeket észlelték Barthounak Romániában való tartózkodása alkalmából.

Ma, szombaton nagy premier a ROYAL-mozgóban: Meghalok értesed fősz. a kiváló és elismert színészek: Friedrich March, Miriam Hopkins és George Raft

Rövid hírek mindenünne. Párizsi filmvállalat néhány napja megkezdte Dosztojevskij Bin és bűnhődés című grandiózus regényének filmfelvételeit. Newyorkban végetérték a rézkartell tanácskozásai. Elhatározták, hogy az összes bányák résztermelését husz százalékkal csökkenteni fogják. A lengyel lapok felháborodott cikket közölnek arról, hogy Csehszlovákiából kiutasították a lengyel állampolgárokat. Németországban hatmillió 725 ezer a rádióelőfizetők száma. Athéni jelentés szerint a Leontia angol gőzös zátonyra futott a patrisi kikötőben. A kairói muzulmán egyetemet diákvizsgák miatt bezárták a tanév végéig. A budapesti Meteorológiai Intézet prognózisa szerint nyugat felől hőmérséklet-csökkenés várható. Az angol és a francia kormányfők megkoszorúzták a Stresa-szék közel eső Pahanzában a világháborúban elesett Cadorna tábornagy sírját. Közlekedésügyi miniszter Moszkva és Prága között megindul a rendes utasszállító repülőgépforgalom. Amsterdamban éhségstrájkba kezdett 21 német kommunista. A néhány napja Párizsban tartózkodó Gusztáv svéd király látogatást tett Lebrun köztársasági elnöknel.

Házasság. Bley Gizi, Uzhorod és Dr. Deutsch Elemér, Oradea, házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Suvich olasz külügyi államtitkár jegyzékét nyújtott be a Népszövetséghez az olasz-abessziniai viszály ügyében. Genéből jelentik: Suvich, olasz külügyi államtitkár az olasz-abessziniai viszály ügyében jegyzékét juttatott el a népszövetségi főtáblához. Az olasz-abessziniai viszály ügyében eljuttatott jegyzék rámutat az abessziniai kormány beadványának pontatlanságaira s közli Olaszország azon készségét, hogy alávesse magát döntőbíráskodási eljárásnak.

Stollwerck
כשר של פסח
csokoládé
az erdélyi ortodox izraelita központi iroda elnökének,
Wezel A.
főrabbinak közvetlen felügyelete alatt gyártva.
Kapható minden fűszer-és csomagoló üzletben
STOLLWERCK
TESTVÉREK Rt. Brasov

Agyvértódlulás, szívzorogás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethető.

Moszkva—Prága—Bucuresti—Constanta—Odessa repülőjárata. Bucurestiből jelentik: Prága—Kassa—Cernăuți—Moszkva között néhány nap múlva repülőjáratot létesítenek. A forgalmat hárommotoros gépekkel fogják lebonyolítani. Szó van arról is, hogy a Prága—Bucuresti járatot meghosszabbítják Constantán keresztül Odesszáig vagy Galatán át ugyancsak Odesszáig.

Március 27-én lesz a „Pharos“ tárgyművészi irodalmi estélye. A „Pharos“ körül csoportosult zsidó írók és művészek e hó 13-ára hirdették tárgyművészi irodalmi estélye, mely iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, közbejött technikai akadályok miatt e hó 27-ikére, szombat estére halasztódott. A nagyszabású estély művészi programjával olyan nívót képvisel, amely minden bizonnyal emlékezetes marad a város zsidó közönsége körében.

Leszerelési dokumentum. Rómából jelentik: A hivatalos lap közli, hogy a légi Flotta fejlesztésére 1200 millió líra rendelkezésre áll. Az eredetileg hat évre szóló fejlesztési programot két év alatt befejezéshez juttatják.

Husvétli szünre megy az angol alsóház. Londonból jelentik: Az angol alsóház április 18-án megkezdte husvétli szünétét. A törvényhozás április utolsó napjaiban ül össze s akkor lesz vita a stressai értekezlet és a genfi rendkívüli népszövetségi tanács ülésének eseményei felett.

A Har Carmel és a Har Cion pészach miatt elhalasztotta útját. A Har Cion és a Har Carmel, a Palestine Maritime Lloyd két hajója, pészach közbejött miatt, legközelebbi útját elhalasztja. A Har Cion 17-e helyett f. hó 21-én indul, a Har Carmel pedig, amelynek f. hó 21-én kellett volna indulnia, május 1-én indul utnak. A 21-ikén induló hajón jegy már nincs.

Óriási filmsoda a ROYAL MOZGÓ MAGYAR HUSVÉTI MŰSORAI!
BENGALI
(A hindu lánzsás). E csodálatos filmnek a felvételei 3 esztendőig tartottak, közel kétmillió dolláros költséggel készült. Grandiózus tömegjeleneteivel méltó ikerfilmje a „Hindu sir-emléknek.

Gyomor- és bélzavaroknál, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, székülségnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat.

Convocare
Banca de Credit Marunt si Economie S. A. Targu-Mures, cu onoare convoaca pe onori actionari la VII-a adunare generala ordinara care va avea loc la 21 Aprilie 1935 ora 10 1/2 a. m. in sala a palatului cultural evreesc. Ordinea de zi: 1. Raportul Consiliului de Administratie referitor la anul de gestiune 1934, stabilirea bilanțului si distribuirea beneficiului net. 2. Raportul comitetului de cenzori. 3. Descărcarea consiliului de administratie si al comitetului de cenzori. 4. Alegeri 5. Eventuale propuneri. Observatiune: Atragem atentiunea on. actionarilor, că numai acei pot lua parte la adunarea generală, cari au primit dela casieria institutului adeverinta despre achitarea totală a actiunilor până la 31 Decembrie 1934. Eventuale propuneri se vor putea discuta la adunarea generală numai in cazul, dacuta acestea au fost inaintate in scris presedintiei până la 18 Aprilie 1935 inclusiv. Bilantul, contul de profit si pierdere, precum si raportul cenzorilor se pot vedea in localul institutului intre orele oficiale. In caz de incapacitate de deciziune, adunarea generală se va tine in ziua de 28 Aprilie 1935 a. m. la orele 11 in acelas loc, care va decide însă fără privire la numărul celor prezenti. Targu-Mures, la 17 Martie 1935. Directiunea: Banca de Credit Marunt si Economie S. A. Tg.-Mures.

GRIPA
és az összes velejáró kellenetlenség: mell-, hát-, fejfájások, ideges zavarok és a lész, oly szerrel gyógyítandók, amely mindezekre hatcsökkenti a lész, enyhíti a fájdalmakat és megnyugtató az idegeket. E teljes hatásosság csak egyetlenegy gyógyszerben van meg és az NEVRALGINE JURIST

Nyilatkozai

A Brassói Lapok folyó évi április 6-i számában „Csodabogarat szült a numerus valahicus“ címen cikk jelent meg, amely engem „csodabogárnak“, „szefárd vaidistának“, „szefárd bélyegzőgyárosnak“ aposztrofál. A cikk sok ellentmondást tartalmaz személyemmel kapcsolatban. Én ugyan is vallásos zsidó és nemkülönbön lelkes zsidó patrióta vagyok. Mindig érdeklődtem embertársaim sorsa iránt — amit Vaida miniszterelnök urnak írtam, azért vállalom a felelősséget is — tisztelek minden más nemzetet és szeretem azt az országot is, ahol születtem és élek. Fentjelzett levéllel, amelyet csupán a magam nevében írtam, senkit sem támadtam és senkinek a nevében kijelentéseket nem tettem.

A Brassói Lapok cikke egy szakmabeli társam ösztönzésére jelent meg, aki ezen a lapon kívül egyetlen lapot sem tudott találni az „összsidóság megvédelmezésére“. Ez az ügy egyáltalában nem tartozott a nyilvánossághoz, ez nekem pusztán magánügyem és mi jögon kíván egy lap szerkesztője az én magánügyeimbe beavatkozni? Mindent el lehet tendenciózusan ferdíteni, de tiltakozom az ellen, hogy az én tiszta szándékaimat meghamisítsa mesterséges szenzációkat gyártsanak. Cluj, 1935. április 11. Feld Abraham

Berkes Dávid allijázik. Az erdélyi cionista mozgalom egyik értékes harcosa allijázik Erec Jiszráélbe Berkes Dávid személyében. Másodsor indul az országba, ahol több évig dolgozott a dolgozók frontján az országépítés legnehezebb éveiben. Az utóbbi években az oradeai cionista életben fejtett ki értékes tevékenységet. Héber tudásával, szélesszókálajú képzettségével gazdagította a cionista élet szellemi tartalmát és különösen mint a Dolgozó Palesztina eszméjének harcosa tünt ki a mozgalomban. Berkes Dávidot barátainak és munkatársainak szeretete és szerencsekívánata kíséri útján az Erecbe.

Romagna
márkájú, valamint legújabb fazonu
gyapju kalapok
legolcsóbb és legudasabb beszerzési forrása:
WEISS SIEGFRIED
„Kalap Ház“-ban
Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Milyen kérdésekben döntenek Stresában

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Berlin, április 12. A Berliner Börsenzeitung Stresával foglalkozó cikkében rámutat arra, hogy Németország nyugodtan figyeli a fejleményeket. A jelenlegi helyzet kialakulásáért azokat teszik felelősé, akik másfél évtizeden át elmulasztották leszerelési ígéretük beváltását.

Berlin, április 12. (Rador.) A Deutsche Diplomatische Korrespondenz támadja az orosz-francia egyezményt, amely szabotálja a Népszövetség békemunkáját, mert a konvenció szerint a fegyverekre fognak apellálni akkor, ha a Népszövetség nem állapítja meg egyhangulag a támadót. Miután pedig ez az egyhangúság bármikor megakadályozható épp a két állam által, így a francia-orosz szerződés a tekintélypolitika eszköze lesz és ezzel veszedelme a békének.

Belgrád, április 12. (Rador.) Ruzszi Arras török külügyminiszter tegnap este Belgrádba érkezett. Egy napig maradt a jugoszláv fővárosban, ahol Jeticcsel tárgyal, azután továbbutazik Genfbe.

Moszkva, április 12. (Rador.) Litvinov tegnap este elutazott Genfbe.

Prágai jelentés szerint Benes csehszlovák külügyminiszter is elutazott Genfbe.

Milyen kérdésekben lesz döntés?

Stresa, április 12. Stresában tegnap híre terjedt, hogy Hitler meghívta Stresába. Laval ezt a hírt kategorikusan megcáfolta. Azonban Laval cáfolata ellenére, tartja magát a hír, hogy Hitler a meghívásra repülőgéppel még a mai nap folyamán az értekezésre Stresába érkezik.

A londoni Reuter távirati iroda egyidejű értesülése szerint a konferencián 48 órán belül a következő kérdésekben lesz döntés:

1. Németország Genfbe való visszatérésének lehetősége.
2. Ausztria függetlenségének biztosítása.
3. A népszövetségi alapokmány újabb megújítása, különös tekintettel a támadás elhárítására vonatkozó eljárás meggyorsítására.

Párizsba érkezett jelentések közlik, hogy a konferencia mai ülésén a német általános védőkötelezettség bevezetésével és a február harmadiki angol-francia javaslatok keretében foglalt osztrák függetlenség biztosításával foglalkoztak. Hírek vannak arról is, hogy Mussolini újlag kísérletet tesz a négyhatalmi koncepció felelevenítésére.

Ujabb jelentés szerint Laval kijelentette az újságíróknak, hogy Anglia és Olaszország feltétlenül támogatják a Népszövetség előtt a francia jegyzéket. Bár eddig még nem tárgyaltak egy szélesebbkörű konferenciáról, mégis valószínűnek tartják, hogy Németország, Olaszország és Lengyelország is hozzájárulnak egy Londonba összehívandó szélesebbkörű konferenciához. Ebben a kérdésben Olaszország nagyon közeledett Anglia álláspontjához.

Optimista kommentárok

Párizs, április 12. (Rador.) A lapok kommentárjai a stressai konferencia első napjáról optimisták. Azt hiszik, hogy a kiadandó hivatalos közlemény ki fogja hangsúlyozni a három állam szolidaritását. Macdonaldnak ama kijelentése is, hogy lehetetlen Németország Genfbe való visszatérését bizonyos feltételekhez kötniök a németeknek, a francia sajtó részéről szintén kedvező fogadtatásban részesült.

A Petit Parisien írja: „A németek szerződésességét el kell itélni teljes szigorúsággal, de még fontosabb olyan mechanizmust létesíteni, amely a jövőben megakadályozza az ilyen eljárást.

Pénzügyi és gazdasági intézkedésekről van szó, amelyeket életbe kell lépíteni, ha újabb szerződésesség történnék.

Olasz barátaink ugyanezen véleményen vannak és az angolok magatartása arra mutat, hogy a konferencia eredményei elé optimizmussal tekintünk.

Az olasz sajtó sem olyan pesszimista a stressai konferencia várható eredményeit illetően. A Corriere della Sera azt hiszi, hogy meg fogják találni a bizalom és együttműködés terepét. A Popolo hangsúlyozza, hogy Olaszország együtt akar működni Európa többi részével, de ezt az akaratot minden tehetőségre készen, több millió bajonett is alátámasztja. Az általános helyzet annyira komplikált, hogy a legnagyobb okosság szükséges a holnap eshetőségeivel szemben.

Kairóban megbetegedett és meghalt Banciulescu, a legjobb román pilóták egyike

Bucuresti, április 12. Banciulescu parancsnok, az ismert román pilóta, aki Bescu herceggel afrikai körrepülésen vett részt, utban hazafelé Kairóban megbetegedett és az orvosok minden erőfeszítése ellenére reggel hat órakor meghalt. Kairói követünk egész éjjel a nagybeteg ágyánál tartózkodott és ő közölte a gyászhirot az elhunyt katonai családjával és hatóságunkkal. A hír az uralkodóra is mély hatást gyakorolt. Banciulescu 42 éves korában halt meg és a legjobb román pilóták egyike volt. Holtestét hazaszállítják.

Kereskedő és iparos nagygyűlés ül össze vasárnap délelőtt az Iparkamarában az értékvám kérdése ügyében

Kétmillió lejt követel a városi pénzügyi bizottság az illeték pauszáléja címén

Cluj, április 12. (Az Uj Kelet tud.) Sokat foglalkoztak a cluji lapok a városi tanácsnak azzal a nemrégiben hozott határozatával, amely szerint a cluji vámterületre bejövő és az innen kiszállított áruk után a városi tanács kétszeres illetéket vet ki. A kereskedők körében nagy elkeseredést váltott ki annak idején a városi tanács rendelete, miután megállapították, hogy azok a kiskereskedők, piaci árusok, stb, akik a falvakról jönnek be néhány lejt erő áruval, le kell hogy fizessék az értékvám illetéket az áru behozatalakor és könnyen megtörténhetik, hogy miután semmit nem adnak el árukból, visszamenet újra fizetniük kell az illetéket. A kereskedők és iparosok dr. Borbély István kamarai alelnök vezetésével élénken tiltakoztak annak idején a rendelet ellen, rámutatva arra, hogy a kereskedőosztály az, amely a legtöbb adót fizeti és amely képtelen ma újabb terhek elviselésére. Tárgyalások indultak meg a kereskedő és iparos szervezetek és Drágan polgármester között, amelynek során a kereskedők felajánlották, hogy havi hatvan ezer, illetve évi 720 ezer lejt fizetnek ki a városnak ezen illeték címén, Drágan polgármester viszont egymillió

lejt kért a kereskedőktől. A tárgyalások során már-már megegyezést hoztak létre, mikor egyszer csak beavatkozott a tárgyalásokba a pénzügyi bizottság is, amely bejelentette a kereskedő szervezeteknek, hogy függetlenül a polgármesterrel folytatott tárgyalásoktól, kétmillió lejt követel az illeték pauszáléja címén. A pénzügyi bizottságnak ez a határozata egyidőben esett a fogyasztási cikkek után kivetett adók hihetetlen emelésével, az árak maximálásával, stb, úgyhogy a legkülönbözőbb illetékekkel megterhelt kereskedőosztály képtelen ennek az összegnek a kifizetésére.

A pénzügyi bizottság bejelentése után dr. Borbély István kezdeményezésére Comsa szenátor és Romanovici, a Sfatul Negustoresc részéről és Peptea Jacob az UGIR részéről vasárnap délelőtt 11 órára nagygyűlést hívtak össze a kereskedelmi és iparkamara disztermébe, ahol a kereskedők véglegesen meg fogják állapítani, hogy mennyit képesek ezen városi illeték címén fizetni és tiltakozni fognak az ellen, hogy újabb, a lehetőségek korlátain túlmenő adóterhekkel sújtsák őket.

A korrupció melegágya lesz az új uszora-törvény — mondja Madgearu

Beterjesztették a kamarában az új közigazgatási reformtervezetet

Bucuresti, április 12. (Az Uj Kelet tud.) A kamara ma délutáni ülésén Misu Fotino alelnök javaslatára elhatározták, hogy a képviselők napidíjából 300 lejt vonnak le a Kogălniceanu alapítvány céljaira.

Ezután Inculetz a többség lelkes tapsai közepette beterjeszti a közigazgatási reformtervezetéről szóló törvényjavaslatot. Különböző nemzetközi konvenciók, közöttük a román-japán kereskedelmi egyezmény megszavazása után megkezdődik az uszora letöréséről szóló törvényjavaslat vitája.

Olomei többségi megjegyzi, hogy a javaslat nem ment át a képviselőház polgári s kereskedelmi törvényhozási bizottságán, mint ahogyan azt a szabályzat előírja.

Dumitrescu Militari többségi kifejti, hogy az ország lakossága nagyon is jól tudja a

multból, hogy mit jelent egy ilyen uszora-törvény. A kartellek és trösztök létezése, a kontingentálási rendszer okozói az árak drágulásának. A törvény alkalmazása azonban minden valószínűség szerint a kiskereskedőket fogja sújtani, akik a legkevésbé sem felelősek az élet megrágulásáért.

Madgearu a következő szónok. Szerinte ez a javaslat a liberális kormány gazdasági politikájának teljes csődjét igazolja. A liberálisok azzal a programmal jöttek hatalomra, hogy olcsóbbá fogják tenni az életet. Ezzel szemben látjuk, hogy hová juttatták az országot. Az egész világon az árak állandó, súlisanak tendenciája jut érvényre. Csak nálunk emelkednek az utóbbi időben állandóan a különböző fogyasztási cikkek árai. A folytonos drágulásnak az előidézője a kon-

Jöjjön hozzánk

Butorszövetért
Angol butorkretonért
Matrázhuzaért
Ablakrolettáért
Futószőnyegért
Leszállítottuk árainkat!

Boskovics Testvérek

kártyoskellékek üzlete
CLUJ, Str. Regina Maria 15.

tingentálási rendszer hibás alkalmazása. Ugyanez volt az oka annak, hogy a lejértékének 45 százalékát veszítette el Zürichben. A kontingentálási rendszer mintegy monopolt teremtett a belföldi ipar számára, amelynek túlzott nyeresékesét nem tudta megfékezni a kormány. Beigérték egy törvényjavaslatot a kartellek ellen és nem terjesztették be a parlament elé.

Cuza: Önök is megígérték.

— Mi be is terjesztettük a parlament elé, de közben el kellett távoznunk a hatalomról.

Madgearu ezután kifejti, minthogy a közigazgatási hatóságokra bizzák az árak ellenőrzését, ki fog virágozni a baksis. A javaslat rendelkezései folytán mindenki kénytelen lesz panaszával az iparügyi miniszterriumba szaladni, ami a korrupció széles lehetőségeit nyitja meg.

Ezután Constantinescu Bordeni georgista részesítette a javaslatot éles kritikában.

A lengyel köztársasági elnök megkegyelmezett egy halálra ítélt rablónak

Varsó, április 12. (Rador.) Moszciski köztársasági elnök megkegyelmezett Czehura rablónak, akit gyilkosságért halálra ítélték és akinek kivégzését szivrohama miatt el kellett halasztani.

Ujabb nagy homokvihár pusztított Amerikában

Newyork, április 12. Rocky Montis és a Mississippi folyók vidékén tegnap homokvihár pusztított, amely rendkívüli károkat okozott. 30 millió értékű buza-földet lepett el a homok. Az egész vidéken be kellett zárni az üzleteket és iskolákat. A homok miatt a vonatok is nagy késésekkel közlekednek.

A kínai rendőrség lefegyverzett egy kalózbándát

Hong Kong, április 12. A kínai rendőrség Kiang tartomány északi partján rajtaütött egy kalózbándán, amely 20 bárkával operált. 20 kalóz elesett, 12 bárkát a rendőrség kézrekerített.

! ש פסה Kölönleges fajborok

14-35 lejt. Saját főzési hűsvéti 50%-os seprő és szilvapálinka prima minőségben kaphatók

FRATII TESZLER S. A.
cégnél P. Mihai Viteazul 13. Telefon 813-1125. Rendeléseket hazaszállítjuk.

Megjelent Dr. Erczy Miklós:
SEBÉSZET A SZÉPSÉG SZOLGÁLATÁBAN
Ára 99 lejt LEPAGE-nál Cluj.
Kérje az orvosi könyvek ingyen jegyzékét.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16
Telefon: 9-77.

CENZURAT

En és a kisöcsém

A gyermekköcsitől az utolsó ruháigkig mindent a

HERCULES

től kapunk. Gyermekruha, kötöttáru, divat-kesztyű-ujdonások megérkeztek!

„HERCULES” 12
babáruház

Calea Regele Ferdinand

A Takarékoság bevásárlási helye

Taxa postală plătită în num. No. 224713/929.

ROMANIA-POSTA

77. E

negye

zve

2,

zve

as

sz

lgyi

poli

Cikkeink iránymár

rás megjelenésével

Az európai a keleti pa

A problémák a stressai és

Stresa, április 13. zonytalanul alakuló nek ma reggel be k tegnap délután meg érkeztek. A délután mon angol külügyi szenzációs bejelentés hogy Sir Eric Phip követet német részre tesztették, hogy a b tagadva eddigi int hajlandó a keleti pak Sir John Simon be ferencián nagy meg di gi pesszimista har változtatta. A várati Reuter távirati iroda bizonyos, hogy nem cióról van szó, h amely a nemzetközi lására sorsdöntő kih

Hogy a német ell meggondolások van láthatók tisztán. Ne elszigetelés veszedel lert arra, hogy meg tartását a keleti p pedig olyan újabb el, melynek nincs keltés, vagy pedig határozatok élesség lyeek Németország népszövetségi tan hangzottak volna a kapcsolatban.

Eppen ezért a s John Simon bejelent rövidesen a gyanur franciák részéről, a ják Németország kész a keleti egy zásra. A franciákok sajtója is felteszi a a német szándék va akar-e lenni a tegn Egyébként a tegn Simon bejelentése népszövetségi panas Mussolini ismerté Ausztria függetlens ták még a légi

majd a keleti pak kapcsolatban Sir J talmak kormány báró német biroda linben az angol n jelentést tette, ho résztvenni egy kele ményben még ab egyes résztvevők eg ményt kötnek.

Németországnak való csatlakozása gedést keltett. Meg hogy Anglia eredr teljesíthetni követ a felfogás alakult és a német állasp leti egyezménytel teszi Németország Ugy hírlik, hogy tanács hallgatólago